

Datum
2022-05-02

Antal sidor
85

Årsredovisning 2021

Torsby kommun

Godkänd av kommunfullmäktige 2022-04-25 §42

Innehållsförteckning

1	Ordförande har ordet.....	4
2	Politisk organisation.....	5
3	Förvaltningsberättelse.....	7
3.1	Översikt över verksamhetens utveckling.....	7
3.2	Den kommunala koncernen	8
3.2.1	Organisationsschema den kommunala koncernen.....	8
3.2.2	Koncernens bolag	9
3.3	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	11
3.3.1	Omvärldsanalys /omvärldsrisker.....	11
3.3.1.1	Svensk ekonomi	11
3.3.1.2	Kommunernas ekonomi	11
3.3.1.3	Torsby kommuns ekonomi.....	12
3.3.2	Viktiga förhållanden ur ett risk- och konsekvensperspektiv	12
3.3.3	Pensionsförpliktelser.....	13
3.4	Händelser av väsentlig betydelse	14
3.5	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	17
3.6	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	25
3.6.1	God ekonomisk hushållning.....	25
3.6.2	Kommunens miljöarbete	26
3.6.3	Kommunens kvalitetsarbete	27
3.6.4	Vision och mål.....	29
3.6.4.1	Målavstämning	29
3.6.4.2	Målområde infrastruktur/kommunikationer.....	30
3.6.4.3	Målområde samhällsservice.....	32
3.6.4.4	Målområde boende och livskvalitet.....	34
3.6.4.5	Målområde näringslivsklimat.....	35
3.6.4.6	Målområde kompetens och kvalitet.....	36
3.6.4.7	Målområde hållbar utveckling.....	37
3.6.5	Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning.....	38
3.6.5.1	Den kommunala koncernens resultatutveckling	38

3.6.5.2	Torsby kommuns resultatutveckling	38
3.6.5.3	Nämnders och styrelsens resultat	39
3.6.5.4	Kommunens verksamheter	41
3.6.5.5	Finansiell analys.....	48
3.7	Balanskravsresultat.....	54
3.8	Väsentliga personalförhållanden.....	55
3.8.1	Kommunens personal	55
3.8.2	Sjukfrånvaro	56
3.9	Förväntad utveckling	58
4	Drift- och investeringsredovisning	60
4.1	Driftredovisning kommunen	60
4.2	Investeringsredovisning kommunen	61
4.3	Nettoinvestering per huvudområde, kommunen.....	62
4.4	Investeringsredovisning per verksamhetsområden och projekt.....	62
4.4.1	Färdigställda projekt	62
4.4.2	Pågående projekt	65
5	Räkenskaper	67
5.1	Redovisning för kommunen och koncernen.....	67
5.1.1	Resultaträkning.....	67
5.1.2	Balansräkning.....	68
5.1.3	Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	69
5.1.4	Fem år i sammandrag, kommunen.....	70
5.1.5	Kassaflödesanalys.....	71
5.1.6	Redovisning VA-verksamhet.....	72
5.1.7	Redovisningsprinciper.....	75
5.1.8	Begreppsförklaringar	76
5.1.9	Noter.....	77
5.1.10	Revisionsberättelse	83

1 Ordförande har ordet

2021 blev ännu ett år i pandemins tecken och det har påverkat alla våra verksamheter i kommunen. Trots detta gör alla nämnder och verksamheter ett mycket bra resultat med en god kvalitet. Trots hög frånvaro och en hög arbetsbelastning samt utmaningar med skyddskläder och ansiktsmasker har alla lyckats utföra ett mycket gott arbete.

Vi behöver även detta år särskilt tacka vår personal inom vård och omsorg för ett gott arbete trots rådande förhållanden.

Inom kommunstyrelsen har flera avdelningar haft det svårt att hålla budget under pandemin. Stängda badhus inom fritidsavdelningen och färre matleveranser för kost-avdelningen är exempel för detta.

För Barn- och utbildning har det gått bra. Särskilt Stjerneskolans sticker ut i Värmland inte minst på grund av flera nya program och inriktningar.

När det gäller vår ekonomi har 2021 varit ett bra år. Högre skatteintäkter än alla tidigare visade prognoser ger Torsby kommun ett historiskt bra resultat. Detta resultat ger oss möjligheten att bibehålla hög kvalitet i våra verksamheter och att vara offensiv när det gäller investeringar och planberedskap för framtiden.

Idag kan vi se ett förändrat behov av bostäder för äldre. Det blir allt fler lediga platser på våra särskilda boenden. Däremot ökar intresset för trygghets- och seniorboende. En förändring vi behöver möta upp.

Visions- och målarbetet har startats upp och pågår för fullt. Ett mycket viktigt arbete där vi lägger grunden för att utveckla vår kommun.

Sammanfattningsvis kan vi vara mycket nöjda med 2021.

Peter Jonsson (S)

Kommunalråd

2 Politisk organisation

Torsby kommun leds av kommunfullmäktige. För att utföra den verksamhet som fullmäktige beslutar om finns kommunstyrelsen och fem nämnder: barn- och utbildningsnämnden, miljö-, bygg- och räddningsnämnden, socialnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnd. Kommunfullmäktige har till sin hjälp en valberedning och politiskt valda revisorer med stöd av sakkunniga.

Nämnder och styrelser från 2019	Antal ledamöter
(Siffror inom parentes avser det antal utskott nämnden/styrelsen har)	
Kommunstyrelsen (1)	11
Barn- och utbildningsnämnden (1)	11
Socialnämnden (1)	11
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	9
Valnämnden	7
Överförmyndarnämnden	3

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige, som är kommunens högsta beslutande organ har 31 ledamöter (mandat).

Ordförande är Zenitha Bäck (S), Ann-Katrin Uppvall (L) är 1:e vice ordförande, Yvonne Broberg (S) är 2:e vice ordförande och Mikael Persson (M) är 3:e vice ordförande.

Kommunstyrelsen och nämnderna

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ansvaret för hela kommunens utveckling och ekonomiska förvaltning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamheter. Utöver kommunstyrelsen finns det i kommunen fem kommunala nämnder med olika ansvarsområden.

Nämnderna skall följa de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat om. Nämnderna är också skyldiga att se till att verksamheterna bedrivs på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Ordförande i kommunstyrelsen och kommunalråd är Peter Jonsson (S). 1:e vice ordförande och kommunalråd är Anna-Lena Carlsson (C) och 2:e vice ordförande är Ronnie Walfridsson (M).

		De politiska partierna								
Nämnd/styrelse	Ledamot/ ersättare	S	MP	V	M	C	L	KD	SD	Obunden
KS	Ledamot	4		1	2	2	1		1	
	Ersättare	5			2	2		1	1	
BUN	Ledamot	5		1	2	2			1	
	Ersättare	5		1	1	2		1	1	
SN	Ledamot	5		1	2	2			1	
	Ersättare	5		1	1	2		1	1	
MBR	Ledamot	4			1	2		1	1	
	Ersättare	4		1	1	2			1	
ValN	Ledamot	1		1	1	1	1	1		1
	Ersättare	1		1	1	1	1	1	1	
ÖFN	Ledamot	1			1	1				
	Ersättare	1			1	1				

Partiernas representation

De politiska partierna har olika många platser i nämnder och styrelser beroende på antalet mandat som partierna har i kommunfullmäktige. Överenskommelse genom valteknisk samverkan mellan olika partier kan ske, vilket kan påverka fördelningen av platser i både styrelse och nämnd. I några nämnder/styrelser är vissa partier endast representerade på ersättarplats.

Mandatfördelning och partirepresentation i kommunfullmäktige		
Politiskt parti	Antal mandat	Partirepresentation
Socialdemokraterna	12	12
Moderaterna	5	5
Centerpartiet	5	5
Vänsterpartiet	2	2
Kristdemokraterna	1	1
Miljöpartiet	0	0
Liberalerna	1	1
Sverigedemokraterna	5	3
Obunden	0	2
	31	31

3 Förvaltningsberättelse

3.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på 43,7 mnkr för verksamhetsåret 2021 varav kommunen redovisar ett resultat på 43,8 mnkr. I tabellerna nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling för den kommunala koncernen totalt samt också för kommunen separat.

Enligt den jämförelse som redovisas nedan så har ett positivt resultat lämnats för såväl koncernen som för kommunen med undantag för år 2019. Att kommunen redovisade ett negativt resultat 2019 beror på höga kostnader inom socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen samt inom arbetsmarknadsavdelning som alla överskred budgeten. Under år 2020 gjordes ett arbete för att få verksamheterna att rymmas inom sina budgetar. Med ett resultat på 18,6 mnkr för 2020 så innebär det att redan under år 2020 var det negativa resultatet återställt fullt ut.

Trots att det under 2021 var en pågående pandemi, så redovisar Torsby kommun ett starkt resultat som beror på att den svenska ekonomin återhämtat sig snabbare än vad som tidigare har bedömts. Skatteavräkningen för Torsby kommun var därmed bättre och skatteintäkterna totalt var 19,7 mnkr bättre än budget.

Låneskulderna har ökat såväl i den kommunala koncernen som i kommunen. Ökningen beror på flera stora investeringsprojekt i kommunen. Bland annat ett pågående investeringsprojekt i Branäs som sträcker sig över flera år, som är uppdelad i tre olika delar: ett reningsverk, ett vattenverk och expansion av ledningsnätet. En utökning av Notes lokaler och en nybyggnation av ett nytt LSS boende har också slutförts under året.

I Torsby Bostäder är anledningen till de ökade lånen en nybyggnation av ett trygghetsboende som har färdigställts under slutet av året samt att omfattande ROT-renoveringar under året.

Den kommunala koncernen, jämförelse 5 år

Den kommunala koncernen	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter (mnkr)	347	343	369	374	379
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 125	-1 124	-1 148	-1 125	-1 139
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	822	804	773	775	782
Årets resultat (mnkr)	43,7	21,4	-6,2	24,1	22,8
Investeringar (netto)	236	141	103	85	98
Soliditet	32 %	33 %	35 %	37 %	36 %
Lånefinansieringsgrad	60,6 %	56,6 %	54,2 %	54,3 %	56,6 %
Långfristig låneskuld (mnkr)	784,9	630,1	563,5	543,2	547

Kommunen, jämförelse 5 år

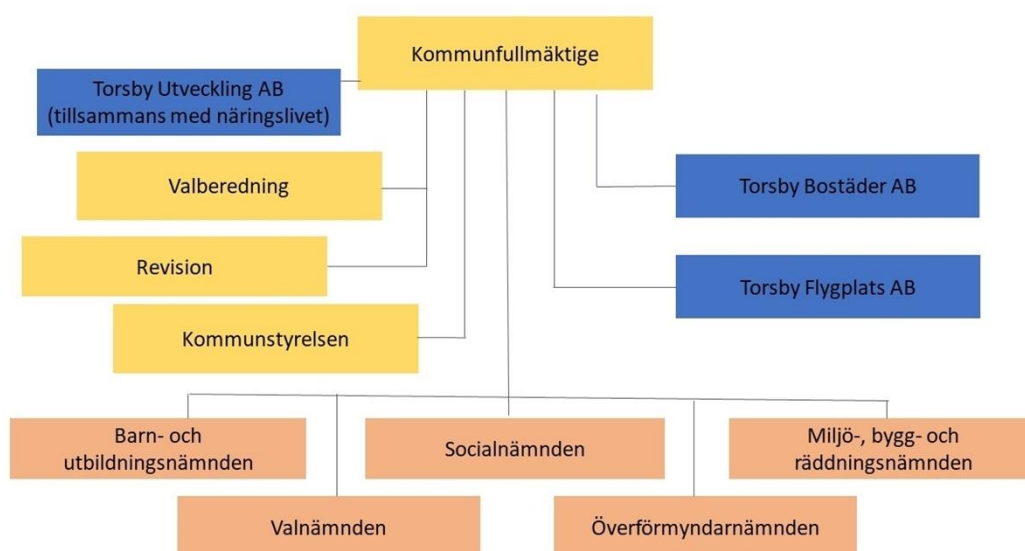
Kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
Antal invånare (folkmängd)	11 472	11 549	11 616	11 719	11 890
Kommunal skattesats	22,02 %	22,02 %	22,02 %	22,50 %	22,50 %
Verksamhetens intäkter (mnkr)	277	273	297	306	314
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-1 055	-1 058	-1 081	-1 067	-1 079
Skatteintäkter och statsbidrag (mnkr)	822	804	773	775	782
Årets resultat (mnkr)	43,8	18,6	-11,5	13,9	17,3
Resultat, procentuell del av skatteintäkter och statsbidrag	5,3 %	2,3 %	-1,5 %	1,8 %	2,2 %
Investeringar (netto) (mnkr)	173	103	68	54	60
Soliditet	35 %	36 %	37 %	39 %	39 %
Lånefinansieringsgrad	55,5 %	49,6 %	48,4 %	49,7 %	50,6 %
Långfristig låneskuld (mnkr)	511,4	391,4	361,4	361,4	361,4

3.2 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Kommunens helägda bolag är Torsby Bostäder och Torsby Flygplats AB medan TUAB ägs till 49 procent av kommunen.

3.2.1 Organisationsschema den kommunala koncernen

3.2.2 Koncernens bolag

I koncernen Torsby kommun ingår de företag som kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över, genom att kommunen äger minst 20 procent av bolaget.

Bolagen som Torsby kommun per 31 december 2021 äger till 100 procent är Torsby Bostäder AB och Torsby Flygplats AB. Torsby Utveckling AB ägs till 49 procent av kommunen. Alla bolag har kalenderår som redovisningsår.

Torsby Bostäder AB

Torsby Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsföretag med huvuduppgift att förvalta bostäder och lokaler samt erbjuda en bra och trygg boendemiljö och god service till konkurrenskraftiga och marknadsmässiga hyror. Totalt förvaltar bolaget 1 279 bostadslägenheter och 67 lokaler. Bolaget hade 24 anställda 2021. Torsby Bostäder AB redovisar ett resultat på 714 tkr (4 308 tkr 2020). Årets resultat har belastats med en nedskrivning av värdet på pågående nyanläggningar med 3 mnkr.

Uthyrningsgraden är fortsatt god med en låg vakansgrad. I Torsby samhälle finns inga tomma lägenheter, bortsett från effekterna av den ROT-renovering som pågått under året.

Torsby Bostäder AB har under året slutfört en nybyggnation av ett trygghetsboende i centrala Torsby på den så kallade Mejeritomten. Byggnationen blev färdigställd under slutet av 2021.

Under året har ett omfattande ROT-projekt i kvarteret Alstigen i centrala Torsby pågått. Projektet påbörjades under andra halvåret 2020. Renoveringsarbeten beräknas pågå under tre år och berör 124 lägenheter vilket gör det till bolagets största ROT-projekt någonsin.

I kvarteret Aspen har en ROT-renovering påbörjats. En ombyggnation till förskola vid Aspen har också påbörjats och kommer vara färdigställd i början på 2022.

Detaljplanen för kvarteret Björken har vunnit laga kraft. En arkeologisk utgrävning har utförts och nu är området förberett för utfyllnads- och grundläggningsarbeten. På grund av höga kostnader i samband med inledningsfasen har projektet skrivits ned med 3 mnkr, vilket belastar årets resultat.

Beslut har tagits av Torsby Bostäder tillsammans med Statens Bostadsomvandling att starta upp ett större projekt med reparation, om- och tillbyggnad av f.d. polishuset i Sysslebäck. I kommunens norra delar har ett par mindre fastigheter sålts.

En marknadsvärdering av bolagets fastigheter har gjorts även 2021. Denna värdering visar fortsatt att marknadsvärdet överstiger det bokförda värdet på fastigheterna. Som en följd av värderingarna har en fastighet skrivits ned med 5 mnkr samtidigt som det har återförts 5 mnkr i nedskrivning avseende en annan fastighet.

Torsby flygplats AB

Bolaget svarade fram till och med 2017 för driften av Torsby flygplats. Från och med 2018 har driften av flygplatsen övergått i förvaltningsform till Torsby kommun. En del kostnader löper dock fortsatt på bolaget. Torsby kommunfullmäktige beslutade 25 maj 2020 att bolaget skulle köpas loss ur bolagskoncernen av Torsby kommun. Köpet genomfördes per 30 juni 2020. Bolagets resultat ingår i kommunens sammanställda redovisning. Torsby Flygplats AB redovisar för 2021 ett resultat på -31 tkr (0 tkr 2020).

Torsby Utvecklings AB

Torsby Utveckling AB (Tuab) ägs till 49 procent av kommunen och till 51 procent av olika lokala företagsorganisationer. Bolaget bedriver affärsutveckling och utbildning av näringsidkare. Bolaget har under året haft två anställda.

Torsby Utvecklings AB redovisar ett resultat på 57 tkr (63 tkr 2020) varav 28 tkr är Torsby kommuns andel (31 tkr 2020).

Kommunkoncernens minoritetsägande

I följande bolag som också ingår i kommunkoncernen äger Torsby kommun mindre än 20 procent, och de ingår därför inte i den sammanställda redovisningen.

- Kommuninvest ekonomisk förening
- Näckåns Energi AB

Sammanfattning förändringar

Fritid i Nordvärmland AB - Kommunfullmäktige beslutade i april 2018 att bolaget skulle likvideras. Överskjutande medel betalades ut i december 2019 och 26 maj 2020 hölls en slutstämma. Därefter har likvidatorn anmält till Bolagsverket att likvidationen slutförts. Bolaget har avregistrerats hos Bolagsverket 2021-01-22.

Torsby Förvaltnings AB - Torsby kommunfullmäktige beslutade 25 maj 2020 att bolaget ska fusioneras med Torsby Bostäder AB. En omvänd fusion har genomförts mellan Torsby Bostäder AB och Torsby Förvaltnings AB. Styrelserna i respektive bolag antog 2020-09-28 en fusionsplan innebärande att Torsby Förvaltnings AB ska gå upp i Torsby Bostäder AB. Efter sedvanlig handläggningstid hos Bolagsverket registrerades fusionen med verkan från 4 januari 2021 varvid Torsby Förvaltnings AB är upplöst.

3.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

3.3.1 Omvärldsanalys /omvärldsrisker

3.3.1.1 Svensk ekonomi

Tillväxten i svensk ekonomi är över förväntan och BNP (bruttonationalprodukten) ökade med 6,2 procent under fjärde kvartalet 2021.

Pandemin är långt ifrån över och det är svårt att överblicka dess långsiktiga konsekvenser. I västvärldens länder har det genomförts omfattande insatser för att dämpa pandemins påverkan på ekonomin. Centralbankernas styrräntor har sänkts och programmen av kvantitativa lättnader har utökats. Regeringar har sjösatt omfattande krisåtgärder och bedrivit en expansiv finanspolitik.

Även den svenska staten har bidragit och bidrar med omfattande stimulanser.

Den preliminära BNP-indikatorn från SCB visar att svensk ekonomi går klart bättre än väntat. BNP ökar med 6,2 procent under fjärde kvartalet jämfört med samma period i fjol. Året avslutades med fortsatt uppgång i december efter ett stabilt kvartal med tillväxt under alla tre månader.

Att ekonomin går så starkt i Sverige trots pandemin är för att restriktionerna inte slagit lika hårt nu som vid tidigare tillfällen. I december steg tillväxttakten till 7,0 på årsbasis visar siffrorna från SCB.

På årsbasis steg BNP med 5,2 procent på helåret 2021.

3.3.1.2 Kommunernas ekonomi

En god skatteunderlagsutveckling och en dämpning av de ökade demografiska välfärdsbehoven har bidragit till att många kommuner 2021 gör ett bra resultat. Detta gör också att de närmaste åren ser förhållandevis bra ut för kommunerna. De senaste årens låga kostnadsutveckling i sektorn antas vända och ta fart i år och nästa år. Det beror dels på att pandemins effekter på verksamheten antas klinga av och dels på riktade statliga satsningar som kan bli kostnadsdrivande. Utifrån dessa förutsättningar kommer kommunernas resultat de närmaste ren att överstiga 2 procent av skatter och generella statsbidrag. År 2025 behövs åtgärder eller resurstillskott motsvarande 8 miljarder till kommunerna för att nå den resultatnivån.

Trots de goda ekonomiska utsikterna för sektorn kommer flera kommuner även kommande år att behöva vidta åtgärder för att få ekonomin i balans. Trots de relativt starka resultaten förväntas att kommunsektorns finansiella sparande redan 2022 vänder från plus till minus. Skälet är att investeringarna även framledes kommer att ligga på en hög nivå.

3.3.1.3 Torsby kommuns ekonomi

Torsby kommun har fortsatt en utmaning med en minskande befolkning. Kommunen minskar med ca 100 invånare per år. Paradoxen däri är att Torsby under 2021 ökade antalet barn och unga samt seniorer. Det är befolkningen mellan 24 och 64 som minskade. Därtill kommer det faktum att antal invånare i Torsby tätort ökar. Detta lämnar kommunen med en stor utmaning; det ska byggas och utvecklas samtidigt som invånarantal och därmed intäkterna minskar.

Dessutom har kommunerna de senaste två åren påverkats av den pågående coronapandemin.

Både riktade och generella statsbidrag har gjort att verksamheterna kunnat hålla sig inom anvisade ramar samt att kommunen totalt kan redovisa ett resultat långt över budget. Detta är i enlighet med politikernas förväntningar. Det är av stor vikt att utöka resultatnivån för att kunna finansiera de stora investeringsbehoven både när det gäller bostäder, infrastruktur och industri.

Befolkningsförändring till och med 2021

År den 31/12	Folkmängd kommun	Total befolkningsförändring	Födelsenetto	Flyttningsnetto	Justering
2011	12 312		-63	-38	-1
2012	12 219	-93	-99	9	-3
2013	12 013	-206	-122	-83	-1
2014	11 992	-21	-63	43	-1
2015	11 910	-82	-62	-26	6
2016	12 169	259	-74	331	2
2017	11 890	-279	-81	-199	1
2018	11 719	-171	-57	-111	-3
2019	11 616	-103	-71	-38	6
2020	11 549	-67	-92	23	2
2021	11 472	-77	-96	17	2
Summa		-840	-880	-72	10

3.3.2 Viktiga förhållanden ur ett risk- och konsekvensperspektiv

Den absolut viktigaste frågan för Torsby är befolkningsutvecklingen. Torsby kommun har inte bara en minskande befolkning, utan även en utmanande befolkningspyramid. Det är den befolkning mellan 24 och 64 som minskar mest. Dessutom pågår det en löpande urbanisering till tätorten.

Frågan om befolkningsutvecklingen leder till många utmaningar. Hur klarar kommunen kompetensförsörjningen, både för de kommunala verksamheterna men även för Torsbys bolag. Hur säkerställs tillgången av kvalificerad personal när befolkningen i åldrarna 24 - 64 minskar samtidigt som behoven ökar inom barn-

och ungdomsverksamhet och inom äldreomsorgen.

Samhällsutvecklingen är en viktig fråga för Torsby kommun. Många stora projekt pågår och flera är planerade. Detta leder till stora ekonomiska belastningar.

Nyupplåning leder bland annat till att vi utsätter oss för stora ränterisker. Detta måste skaffas beredskap för. Dessutom behöver all upplåning mötas med eget kapital, helst i samma nivå som lånen, för att inte försämra vår soliditet.

För att kunna möta upp mot den ökade investeringstakten behöver vi därför ett resultat som ökar kontinuerligt.

3.3.3 Pensionsförpliktelser

Torsby kommun har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 52 360 tkr (43 626 tkr 2020). Bolagens pensionsåtagande tillkommer utöver det.

Torsby kommun har valt att inte trygga pensionsmedel i en särskild pensionsstiftelse eller i en särskild finansiell placering. Det betyder att samtliga pensionsutbetalningar från ansvarsförbindelsen (pensioner intjänade före 1998) belastar kommunens resultaträkning.

Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 281 mnkr (289 mnkr 2020).

Kommunen följer rekommendation 10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelsen finns i not 12.

tkr	2021	2020
Pensionsförpliktelse		
Total förpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inkl särskild löneskatt	41 764	38 678
b) Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	280 931	289 569
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	52 360	43 626
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse		
Summa pensionsförpliktelser (inkl försäkring och stiftelse)	52 360	43 626
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Totalt försäkringskapital	67 270	58 839
- varav överskottsmedel	2 793	2 293
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	0	0
Summa förvaltade pensioner	67 270	58 839
Finansiering		
Återlånade medel	-14 910	-15 212
Konsolideringsgrad	16 818	14 710

3.4 Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga händelser kommunen

Coronapandemin

Coronapandemin har även 2021 haft stor inverkan på kommunens verksamheter. Kommunen har haft regelbundna sammanträden för att bevaka dess utveckling. Anpassningar har ständigt gjorts utifrån de nationella och regionala restriktioner som utfärdats. De har dock inte haft lika stor påverkan som tidigare år på de kommunala verksamheterna. Däremot har sjukdom och karantän påverkat även under 2021 bemanningssituationen i flera verksamheter. I de verksamheter, där det varit möjligt, har hemarbete beordrats.

Näringslivsavdelningen tillsammans med TUAB har även 2021 gjort många insatser tillsammans med frivilligorganisationer och företagsföreningar för att stödja näringslivet och föreningslivet i Torsby kommun.

Handlartjänsten som startades tillsammans med frivilligorganisationerna för att bistå äldre människor med handling och hemkörning av förnödenheter inrättades 2020 kunde avvecklas efter första halvåret 2021.

Torsby Flygplats

Året har likt 2020 haft kraftigt reducerad ordinarie verksamhet pga. pandemin. Linjefarten återstartade med halverad frekvens 26 april. Trafiken beräknas återupptas till fullt i februari 2022.

Fryksdalsbanan

I samverkan mellan Trafikverket, Värmlandstrafik, Region Värmland samt Kil, Sunne och Torsby kommuner har arbetat med förbättringar på Fryksdalsbanan även 2021. Investeringen i Fryksdalsbanan omsluter 160 miljoner i säkerhets- och kapacitetshöjande åtgärder. Bland annat har en GC-port färdigställts för att undanröja en farlig övergång över järnvägen. Flera delar av investeringarna i infrastrukturen är Torsby kommun med om att finansiera.

Samhällsplanering

Trafikverkets och kommunens projektering för det Östmarks-korset blev verklighet under 2021 och är i stort sett klart.

En undersökning av behov av bostadsmark i hela kommun har avslutats och kommer att presenteras våren 2022. Arbetet med en fördjupad översikt för branäsområdet pågår och även den kommer att presenteras våren 2022. Markförvärv vid Inova för planberedskap är i full gång och ett antal detaljplaner på övriga områden är på gång.

Torsby Skidtunnel och Torsby Sportcenter

Precis som andra sportanläggningar har Torsby Skidtunnel varit påverkad av pandemin i negativ riktning avseende besökare under 2021. Vad gäller Valbergsområdet totalt ökar dock antalet besökare stadigt. Särskild inom området cykel har stora insatser gjort att intresset för sporten ökat.

Bredband

Enligt oktober-statistik har nu 86 % av kommunens invånare och företag antingen fiber inkopplat eller har fiber i direkt närhet med möjlighet till anslutning. Fritidshuset ingår inte i denna statistik.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadsavdelningen har under 2021 startat två nya projekt, ReAct ett projekt med fokus på ungdomar kopplade till det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Prosa är ett samverkansprojekt mellan arbetsmarknadsavdelningen och socialtjänsten, projektet delfinansieras av Fryksdalens Samordningsförbund. Prosas målgrupp är personer som är långtidssjukskrivna och har försörjningsstöd. Sedan våren 2021 ansvarar arbetsmarknadsavdelningen för kommunens leasingbilar.

Tekniska avdelningen

Ett nytt LSS boende har byggts ut och rustats upp, ett nytt LSS boende med med 12

servicelägenheter har byggts och lokaler för Notes expansion har haft invigning i slutet av 2021.

Dessutom fortskrider den stora investeringen av vatten- och reningsverk i Sysslebäck.

Barn- och utbildningsförvaltning

Året har till stor del präglats av den pågående Corona-pandemin. Insatser har gjorts för att försöka minska trängsel och smittspridning. Torsby kommun har som en av få Värmlands kommuner bedrivit närundervisning för grundskolan under hela pandemin.

Skolverket fattade beslut om att ställa in de ordinarie nationella proven under vårterminen 2021 på grund av coronapandemin i samtliga årskurser förutom årskurs 3 i grundskolan. I stället fick rektor på respektive skola besluta ifall skolan skulle använda ett betygsstödande bedömningsstöd i form av ett prov som lärarna kunde ha som stöd när de skulle sätta betyg.

Antalet sökande till Stjerneskolan blev bättre än förväntat. 157 elever påbörjade sin gymnasieutbildning på Stjerneskolan höstterminen 2021. Stjerneskolan befinner sig i en expansiv fas från höstterminen 2021, efter att på uppdrag från Barn- och utbildningsnämnden startat upp ett Teknikprogram, en ny idrottsinriktning i form av Mountainbike och en ny inriktning inom Bygg- och anläggning i form av Mark och anläggning.

Omsorgsförvaltning

I arbetet med heltid som norm, togs 1 januari 2021, sista steget i höjning av sysselsättningsgrad för all tillsvidareanställd personal. From årsskiftet har alla tillsvidareanställda en grundanställning på 100% med möjlighet att sänkning av sysselsättningsgrad en gång per år.

Antalet lediga platser på särskilt boende inom kommunen har under året stadigt ökat. Med det minskade platsbehovet som grund togs beslut om att från och med halvårsskiftet lägga 8 platser på särskilda boendet Linden vilande. Totalt antal lediga platser vid årets slut är 15 st.

Stor satsning på kompetensutveckling har genomförts med stöd av statsbidraget Äldreomsorgslyftet i form av undersköterskeutbildning, specialistundersköterska demens, rehabilitering assistent med inriktning på äldres hälsa samt psykiatriutbildning samt ledarskapsutbildning.

Näringsliv

Coronapandemin har haft stor påverkan på besöksnäringen både lokalt, regionalt och nationellt, då de utländska gästerna i princip uteblivit.

Marknadsföringsinsatserna har istället fått riktas lokalt med ett "hemester" koncept. På grund av pandemin har turistbyrån under året periodvis varit stängd och vi har istället fokuserat verksamheten på att vidareutveckla digitala plattformar som webb (www.visittorsby.se) och sociala medier, Facebook och

Instagram.

Trots pandemin går det bra för många av Torsbys företag och turistanläggningarna. Nybyggnationen av renings- och vattenverk i Branäs är första steget av en större satsning i Klarälvdalen.

Väsentliga händelser Torsby Bostäder AB

Uthyrningssituationen för året har varit god. Vakansgraden har varit i genomsnitt ca 5% inklusive konsekvenser av evakueringslägenheter för pågående ROT-renoveringar inom kvarteren Alstigen och Aspen. I Torsby samhälle har det varit fullt uthyrt om vi bortser från effekterna av ROT-projekten.

Nyproduktion av trygghetsboendet Mejerskan med 25 lägenheter har färdigställts under året och inflyttning kunde ske under december 2021. Beslut om investeringsstöd för projektet har erhållits och bokförts som fordran i balansräkningen.

Under året har ett omfattande ROT-renoveringsprojekt inom kvarteret Alstigen bedrivits. Projektet löper över flera räkenskapsår och avser 24 lägenheter. Vidare har ROT-renovering inom kvarteret Aspen påbörjats. En ombyggnad till förskola vid Aspen har också påbörjats med färdigställande i början av år 2022.

Detaljplanen för kvarteret Björken har vunnit laga kraft. Där har det gjorts en arkeologisk utgrävning och förberett för utfyllnads- och grundläggningsarbeten. Med anledning av förhållandevis höga utgifter i inledningsfasen har projektet skrivits ned med 3 mnkr, vilket belastar årets resultat.

Vidare har vi under året fattat beslut om att tillsammans med Statens Bostadsomvandling starta upp ett större projekt med reparation, om- och tillbyggnad av polishuset i Sysseleback. Ett par mindre fastigheter i kommunens norra delar har sålts under året.

Under hösten 2021 har en hyresenkät skickats ut för att kunna sammanställas i början av år 2022. För att finansiera årets investeringar och pågående nyproduktion har bolaget under året tagit upp två nya lån på totalt ca 40 mnkr.

Väsentliga händelser Torsby Flygplats

Efter att verksamheten i bolaget från 2018 förts över till Torsby kommun bedrivs ingen verksamhet i bolaget. Sedan 2021-04-01 finns inga tillstånd kvar i bolagets namn

3.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Lagen om god ekonomisk hushållning är en uppmaning att utveckla praxis för att beskriva samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekt. Därmed vill vi säkerställa en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. Detta kräver att ett uttalat ekonomiskt ansvarstagande måste finnas ända längst ut i organisationen.

Ett tillvägagångssätt för att uppnå detta är en decentralisering av ansvar och befogenheter samt att ersätta detaljreglering med en styrning som grundar sig på övergripande mål och ramar, s.k. målstyrning. För att detta arbetssätt ska fungera i praktiken finns det klara regler och principer för kommunens ekonomiska styrning.

Ekonomistyrning omfattar hur organisationen ska arbeta och samverka för att säkerställa en effektiv resursanvändning. Ansvarsstruktur med ekonomimodeller, relationsprinciper och inte minst vårt ekonomisystem och dess försystem utgör hjälpmedlen.

Redovisning

Ämnesområdet redovisning har traditionellt indelats i två delar, externredovisning och internredovisning.

Externredovisningen syftar till att utåt ge en rättvisande bild av kommunens finansiella ställning och utveckling. Principerna för externredovisningen är fastlagda i lagen om kommunal bokföring som gäller sedan 2019 samt i rekommendationer från rådet för kommunal redovisning.

Den andra delen av redovisningsområdet, internredovisning, handlar om den interna styrningen av organisationen. Internredovisning, eller ekonomistyrning som är ett vanligare uttryck, syftar till att åstadkomma en medveten styrning av beslutsfattandet och handlandet inom organisationen för att uppnå vissa ekonomiska mål.

Ekonomistyrning eller internredovisning riktar sig mot kommunens interna redovisningsenheter, dvs. nämnder/styrelser och förvaltningar. Ekonomistyrning handlar om att utveckla modeller för ekonomiskt ansvar för dessa interna redovisningsenheter.

Ledningsfilosofi och organisation

Kommunen arbetar efter principen målstyrning i kombination med decentralisering och delegering av ansvar och befogenheter. Det betyder att alla budgetansvariga ges möjlighet att delta i processen budget, uppföljning och bokslut.

Organisationen har anpassats efter ledningsfilosofin. Organisationens uppbyggnad är så att ett entydigt och decentraliserat ansvar för verksamheten och ekonomin främjas.

Vision och mål

Målstyrning kräver att det finns mål och att de följs upp. Fullmäktige har under 2012 antagit en vision för 2020 som sedan förtydligats i ett antal delmål på områden infrastruktur och kommunikation, samhällsservice, boende och livskvalitet, näringslivsklimat, kompetens och kvalitet samt hållbar utveckling. Varje nämnd och styrelse har antagit egna mål inom ramen för fullmäktiges delmål. Dessa tydliggör vad nämndens/styrelsens mål för den egna verksamheten är. Därefter är det upp till förvaltningar och/eller avdelningar att planera för hur man vill göra för att nå politikens direktiv. Dessa HUR-mål har förtydligats med

mätbara mål och nyckeltal, vem som ansvarar för målets förverkligande samt när målet ska vara uppfyllt. Måldokumentet är ett levande dokument där nya mål löpande ersätter de som uppnåtts. Avstämning av målen görs till kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen och fullmäktige vid de årliga rapporteringstillfällena. Vid dessa rapporteringar lämnas en skriftlig redovisning, som sedan sammanställd följer bokslutet. I den sammanställda rapporten finns angivet hur verksamheterna har arbetat med målen och vilka resultat som har åstadkommit. Detta för att kunna lämna en bedömning om hur hela kommunens och därmed fullmäktiges måloppfyllelse framskrider.

Corona har gjort att nya mål inte kunnat tas fram. Därför har vi även under 2021 arbetat med målen som gällde 2020 som nu ytterligare förlängts med ett år att gälla även 2022. Inför sista fullmäktige 2022 kommer mål och vision 2040 vara framtagna och antagna.

Ekonomiskt ansvar

Varje nämnd och styrelse fördelar det ekonomiska ansvaret för sin verksamhet på olika så kallade "Ansvar". Det ekonomiska ansvaret innebär förutom löpande ekonomiskt ansvar för verksamheten att budget-, uppföljnings- och bokslutsarbete ingår i arbetsuppgifterna. Dessutom äger den ansvariga beslutsrätten för sin unika ansvarskod.

Inom ramen för lagar, avtal, politiska beslut och mål ska den ansvarige kunna påverka alla resurser som krävs för verksamheten. Detta gäller såväl sammansättningen av resurser som kvantitet, kvalitet, kostnaderna och eventuella intäkter.

Vid varje beslutstillfälle på nämnd/styrelsenivå eller ansvarsnivå tas hänsyn till vad som är bäst för kommunen och koncernen Torsby och inte bara vad som är mest fördelaktig för den egna verksamheten.

Anslagsbindningsnivåer

Driftbudget

Kommunfullmäktige anvisar medel för driftbudgeten genom att anslå ett nettobelopp för respektive nämnd och styrelse. I nettobeloppet ingår samtliga kostnader och intäkter för verksamheten. Tilldelat driftanslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten.

Nämnden/styrelsen fördelar sitt driftanslag på ansvar och verksamheter genom att upprätta en detaljbudget. Omdisponering av anslag under löpande budgetår inom ett ansvar och/eller verksamhet verkställs av budgetansvarig. Omdisponeringar mellan ansvar och/eller verksamheter beslutas av respektive nämnd och styrelse. Omdisponeringar mellan olika nämnder och/eller styrelser beslutas av kommunfullmäktige.

Investeringsbudget

Tilldelade medel för investeringar är en ram och är den yttersta restriktionen för vad som får investeras under året. Löpande avstämning mot planerade

investeringar görs vid begäran inför respektive nämnd och styrelse. Förändringar i årets investeringsbudget beslutas av verksamhetsansvarig. Nyttillkommande investeringar inom ramen av det egna kapital beslutas av kommunstyrelsen och volymökande investeringar som kräver nyupplåning fastställs av fullmäktige.

Budgetprocessen

Budget

Varje generation ska betala sin egen service. Servicen ska kunna vidmakthållas utan att skatten måste höjas.

Budgeten är ett viktigt instrument när det gäller att styra den ekonomiska utvecklingen. Kommunen upprättar en ekonomisk treårsplan där budgetåret är periodens första år. Budget och treårsplan innehåller mål och riktlinjer för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Mål finns för:

- Hur mycket får verksamheten kosta
- Investeringar och finansiering
- Förmögenhetsutvecklingen

Eftersom kommunen arbetar med målstyrning byggs även budgetprocessen på verksamhetsmål och deras mätning. Det betyder att budgeten fördelas utifrån beräknade och prognostiserade behov (kvantitet och kvalitet) snarare än resurser. Det måste dock beaktas att summan av kommunens intäkter är den absolut yttersta ramen för en resursfördelning och att underskott inte får budgeteras. Att ha en detaljerad plan för kommande år samt en plan för ytterligare minst två år är en förutsättning för nämnder och styrelser för att kunna visa konsekvenser av fastställd budget och flerårsplan. Utöver de ekonomiska konsekvenserna presenterar varje nämnd och styrelse en verksamhetsbeskrivning, verksamhetsmål samt ett antal mätbara nyckeltal avseende kvantitet, kvalitet och pris (kostnad per enhet).

Budgeten, som är en nettobudget, anger den yttersta ramen för verksamheten och får inte överskridas. Budgeten bereds av budgetberedningen. Senast i maj året innan budgetåret möts budgetberedning för att stämma av redan beslutade ramar med den intäktsprognoz som ligger till bords vid detta tillfälle. Vid samma möte föreslås en budget för minst tre år, investeringsvolymen för tre år samt förvaltningar och nämnders mätbara mål och nyckeltal som visar att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt för samma period och att verksamheten är förenlig med de av fullmäktige antagna långsiktiga visioner och mål. Vid samma tidpunkt avgörs utdebiteringsnivån (kommunalskattesats).

Vid budgettillfälle antas minst ett mätbart mål för kommunens finansiella utveckling.

Året innan budgetåret behandlas förslag till taxor och avgifter och lämnas för beslut till fullmäktige, även om dessa taxor är oförändrade i förhållande till året.

Detaljbudget

Senast i november året innan budgetåret är samtliga nämnder och styrelser klara med sitt förslag till detaljbudget för det kommande budgetåret. Detaljbudgeten måste rymmas inom anvisad budget och inom de mål, riktlinjer och anvisningar i övrigt som fullmäktige angett. Arbetet med detaljbudget ses som en avstämning som varje förvaltning gör inför respektive nämnd. Efter sammanställning av alla detaljer och senast i december året innan budgetåret överlämnas budgetmaterialet inklusive de planerade investeringar som rymms inom fastställd ram för kännedom till kommunstyrelsen och fullmäktige.

Enbart vid konsekvenser och/eller verksamhetsförändringar av avgörande politisk betydelse eller om en utökning av budget anses vara den enda möjligheten att kunna bedriva den verksamhet man fått uppdrag att utföra, lämnas ärendet för beredning och beslut till kommunstyrelsen och fullmäktige.

Budgetprocessen

Mer detaljerade anvisningar och direktiv för budgetarbetet lämnas varje år i en särskild budgetanvisning. Med ovanstående budgetmodell kan budgetberedningens arbete koncentreras och inriktas på helhetsavvägningar och korrigeringar. Arbetet blir styrt genom politiska mål och viljeinriktning. Denna modell ger även möjlighet till förvaltningar och nämnder att starta arbetet med detaljbudgeten utifrån egna behov och möjligheter. Om stora förändringar sker efter att budget antagits kan den politiska ledningen, initierat av nämnder/förvaltningar, begära att budgeten kompletteras/ändras. Detta kan ske löpande även under pågående budgetår om omständigheter kräver detta.

Ekonomisk uppföljning

Det är mycket viktigt att fastlagda mål, både ekonomiska och verksamhetsmässiga, följs upp regelbundet under budgetåret. Varje ansvar rapporterar sitt driftresultat till sin respektive nämnd som i sin tur rapporterar till kommunstyrelsen som sedan lämnar över ärendet till fullmäktige. Mellan nämnd/styrelse och ansvarig samt mellan nämnder och kommunstyrelsen sker en uppföljning med helårsprognos månadsvis. Uppföljningen till kommunfullmäktige lämnas varje tertiäl. Uppföljningen omfattar kostnader och intäkter samt i augusti även en avstämning av målen.

Investeringar följs upp mot plan i samband med delårsuppföljning 30 april, delårsbokslut 31 augusti och årsbokslut 31 december. Vid avstämning under året ska också en prognos lämnas.

Bokslut och årsredovisning

När verksamhetsåret är slut upprättar samtliga nämnder och styrelser en ekonomisk sammanställning och avger en verksamhetsberättelse enligt de bokslutsanvisningar som framtas varje år. Uppgifterna behandlas av respektive nämnd och styrelse. Senast i februari månad efter redovisningsårets utgång behandlar bokslutsberedningen bokslutet och går igenom de olika

verksamheternas resultat tillsammans med respektive ansvarig nämnd och styrelse.

Beredningen granskar bland annat resultat, måluppfyllelse och utförda prestationer. En utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om läggs till förvaltningsberättelsen.

Senast den 15 april färdigställs kommunens totala årsredovisning och överlämnas till kommunstyrelsen för beslut. Sedan går bokslutet vidare till revisorerna för granskning innan det behandlas av kommunfullmäktige senast under april månad.

Resultatöverföring

I och med att balanskrav stipuleras av lag, är möjligheten till resultatöverföring utan att riskera kommunens framtida resultat mycket begränsade. Undantag görs för VA (vatten och avlopp) där en överföring är lagstadgat.

Lämnat utrymme för finansiering av investeringar som inte har utnyttjats under året flyttas till kommande års investeringsutrymme. På samma sätt kommer ett underskott att minska kommande års utrymme.

Tilläggsanslag

Av kommunfullmäktige tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om tilldelat anslag inte räcker till planerad verksamhet måste åtgärder företas så att verksamheten ryms inom anvisad budget (anslagsbindningsnivå). Befarat underskott måste lösas i första hand genom att förändra i verksamheten, i andra hand genom att omdisponera medel inom tilldelad ram för nämnden/styrelsen. Om inte någon av dessa åtgärder kan lösa befarat underskott så kan i tredje hand tilläggsanslag äskas hos kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige kan bevilja ytterligare medel enbart då balanskravet inte riskeras.

Definition av drift och investering

Kriterierna för att ett inventarieinköp bokförs som driftkostnad eller som investering är varaktighet och anskaffningsvärde samt behov av periodisering. Ett inventarieinköp betraktas som investering om inköpspriset för det enskilda objektet uppgår till minst ett basbelopp och har en varaktighet av minst 3 år. Övriga inventarieinköp ska bokföras som driftkostnad.

Investeringar / materiella anläggningstillgångar

Investeringar är utgifter för anskaffande av tillgångar som bedöms kunna användas under flera år. Tillgångar som förbrukas löpande betraktas som driftskostnad. En materiell anläggningstillgång är en tillgång i balansräkningen där det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna med innehavet kommer kommunen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Utgifter för reparationen och underhåll av en materiell anläggningstillgång som syftar till att vidmakthålla eller återställa tillgångens

egenskaper redovisas som en kostnad den period de uppkommer. Om reparationen är av större omfattning dvs. en hel komponent byts ut eller att en komponent helrenoverats bedömas detta som en investering. Eventuellt kvarvarande restvärde av ersatt komponent kostnadsförs. Gränsdragningar mellan investering och underhåll är i många fall grundade på kvalificerade bedömningar.

För alla större anläggningstillgångar tas underhållsplaner fram för att säkra en så jämn kostnadsbild mellan åren som möjligt.

Avskrivning

På en anläggningstillgång, som fortlöpande minskar i värde på grund av ålder, nyttjande m.m. ske en årligen avskrivning med det belopp som svarar mot kommunens avskrivningsplan. En uppdelning av anläggningstillgångar per objekt är därför en förutsättning för rättvisande avskrivningstid och avskrivningsbelopp. Avskrivningar påbörjas vid tre tillfällen per år; 1 januari, 1 maj och 1 september.

Komponentavskrivning

Viktiga delar, komponenter i anläggningstillgångar kan behöva ersättas regelbundet. Det är viktigt att avskrivningar återspeglar hur tillgångars värde succesivt förbrukas. Sådana komponenter som har en annan nyttjandeperiod och utgör ett väsentligt värde redovisas och skrivs av som separata enheter.

Utgiften för att anskaffa en sådan komponent redovisas som anskaffning av en ny anläggningstillgång och eventuellt kvarvarande redovisat värde för den ersatta komponenten kostnadsförs.

Kapitaltjänstkostnader

Beräkningsmetod

Kommunen använder den nominella metoden för beräkning av kapitaltjänstkostnader. Detta innebär att avskrivningen beräknas utifrån anskaffningsvärdet och den ekonomiska livslängd som rekommenderas av Sveriges Kommuner och Regioner. Den interna räntan beräknas efter bokfört värde och räntesatsen bestämmas årligen i samband med vårens budgetberedning. Investeringar som anses tagna i bruk aktiveras tre gånger per år; 30 april, 31 augusti och 31 december. Kapitaltjänstkostnaden som belastar aktuell förvaltning uppdateras därmed 1 januari, 1 maj och 1 september.

Nämnden/styrelsens kostnadsansvar

Nämndernas ansvar omfattar, förutom "normala" driftutgifter förenade med investeringen, även ansvar för kapitalkostnaderna. Det betyder att kapitalet inte är en "fri resurs" utan nämnden/styrelsen får inom sin tilldelade ram betala en finansiell ersättning i form av kapitalkostnader för utnyttjade av anläggningstillgångar.

Nämnden/styrelsen upprättar en investeringskalkyl enligt följande:

- Totalkostnad för projektet

- Framtida driftkostnader
- Kapitalkostnader (avskrivning och internränta)
- Starttidpunkt och färdigställandetid
- Finansieringsförslag
- Konto/koder
- Projekten ska alltid följas upp och återrapporteras löpande samt efter färdigställande.
- Projekt som genomförs för att effektivisera det interna arbetet måste först bära sina egna kostnader innan kostnadsbesparing kan räknas tillgodo.

Finansiering av kapitaltjänstkostnader

Varje investering genererar kostnader. Dessa innefattar avskrivningar, kapitaltjänstkostnader samt kommande löpande kostnader för drift och underhåll. Kapitaltjänstkostnader omfattas av verksamheternas kostnadsansvar och bör hanteras i varje förekommande fall och enligt följande:

- **För investeringar inom värdet av avskrivningar**
För återinvesteringar i nivå på värdet av avskrivningar är löpande kostnader redan budgeterade och behöver därför inte särskilt beaktas.
- **För investeringar inom värdet av överskott eller genom ökad skuldsättning**
Vid nyinvesteringar tas frågan om finansiering av ökade kapitalkostnader och/eller ökade internhyror upp i samband med att en investering beslutas. Kostnadsersättning för investeringar inom taxe- och avgiftsfinansierad verksamhet ska inte utgå, då den debiteras kunden. Slutligt beslut om nivån av ersättning för ökade kapitaltjänstkostnader äskas och beslutas i samband med budget.
- Vid varje nyinvestering genererar också driftkostnader.
Vid beslut om investering stipuleras därför hur kommande driftkostnader finansieras.

God ekonomisk hushållning

Torsby kommuns mål är att ha verksamhet och ekonomi inte bara i balans utan inom ramen för god ekonomisk hushållning. Att uppnå en god ekonomisk hushållning kräver att Torsby kommun som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar alltid strävar efter att dessa används på effektivast möjligaste sätt. Vid upprättande av budgeten framgår därför inte enbart hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. För verksamheten anges också mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

För ekonomin anges de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. I praktiken betyder det att övergripande verksamhetsmässiga mål som direkt är knutna till kommunens långfristiga mål och visioner kopplas ihop med ekonomin så att dessa mål relaterar till god ekonomisk hushållning. Relevanta nyckeltal beskriver dåtid, nutid och framtid. Målen beskriver framtid och ska

kunna jämföras över tid.

Lagen om god ekonomisk hushållning är en uppmaning att utveckla praxis för att beskriva samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekt. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

Förvaltningsberättelsen för delår och helår innehåller en utvärdering av om målen för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Affärsmässig verksamhet

Den affärsdrivande verksamheten ska vara självbärande. Eventuella undantag från detta beslutas av kommunfullmäktige i samband med behandling av kommande årsbudget. Avgiftsuttag ska ske så att täckning ges, inte enbart för verksamhetens direkta kostnader, utan också av kalkylerad andel av olika overheadkostnader, till exempel kommunledning, personal, ekonomiadministration etc.

För att klarare belysa kommunens ekonomiska ställning och utveckling skiljas affärsdrivande och skattefinansierade verksamhet åt, både i budget och i årsredovisning.

Internkontroll / attest och utanordning

Kommunfullmäktige har antagit ett internkontrolldokument för Torsby kommun. Dokumentet innehåller syftet, organisation samt instruktioner för uppföljningen av den interna kontrollen. Det innehåller också ett direkt uppdrag till kommunstyrelsen att upprätta förvaltningsövergripande anvisningar och regler. Dessa anvisningar och regler har upprättats och gäller för alla nämnder och styrelser samt för kommunens bolag. Respektive nämnd, styrelse och bolag ansvarar för att den interna kontrollen fungerar tillfredsställande. Detta innebär bland annat att det finns rutiner som gör att redovisningen blir riktig och fullständig och att resurserna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Internkontroll

Det reglemente för intern kontroll som kommunfullmäktige antagit är det som är grunden för frågor beträffande den interna kontrollen, attest och utanordning. Rapportering av utförda kontroller lämnas till nämnder och styrelser inför bokslutet i februari, året efter kontrollåret, då rapporterna lämnas till kommunstyrelse, revisorer och fullmäktige.

Nya planer för kommande årets internkontroll antas av nämnder och styrelser senast i december året innan. Även dessa lämnas över till kommunstyrelsen, revisorer och fullmäktige.

3.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

3.6.1 God ekonomisk hushållning

I kommunallagen anges att det ska finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen och riktlinjerna ska omfatta såväl

ekonomi som verksamhet. Torsby kommun har definierat termen "god ekonomisk hushållning" som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar. I god ekonomisk hushållning inryms också kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Övergripande ekonomiskt mål

- För att uppnå kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska resultatet i budgeten uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och statsbidrag inklusive finansnetto. En sådan nivå innebär en värdesäkring av det egna kapitalet.

Måluppfyllelse

- 2021 års resultat på 43,8 mnkr motsvarar 5,3 % av skatteintäkter och statsbidrag, vilket innebär att kommunen uppfyller det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsperspektiv

För att verksamheten ska uppfylla intentionerna i god ekonomisk hushållning ska den bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det ska vidare finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. I Torsby utgörs mål för god ekonomisk hushållning dels av de övergripande mål, policy och riktlinjer som kommunfullmäktige angivit och dels av de målsättningar kommunfullmäktige angivit för kommunens olika verksamhetsområden. Sammantaget skapar dessa mål en förutsättning för en god utveckling av Torsby kommun.

Alla verksamheter som Torsby kommun ansvarar för ska bedrivas på ett sådant sätt att kommuninvånarna, besökare och näringsliv får hög kommunal service.

Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och på ett sådant sätt att kommande generationers möjligheter till god service och en verksamhet med hög kvalitet inte försämras utan att skatten måste höjas.

3.6.2 Kommunens miljöarbete

Kommunens miljöarbete har det senaste året intensifierats. Sedan fullmäktiga antagit ett miljömålsprogram för Torsby kommun arbetar nu alla nämnder och förvaltningar med att integrera dessa mål i det stora måldokument, Vision och mål 2020, förlängt till och med 2022. Genom detta kommer miljömålen att beaktas under året samt uppdateras och att stämmas av regelbunden och vid samma tidpunkt som övriga verksamhetsmål.

3.6.3 Kommunens kvalitetsarbete

Barn- och utbildningsnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020	Utfall totalt 2019
Väntetid i antal dagar för de barn som inte fått plats på förskola på önskat placeringsdatum, medelvärde	→	5	5	24
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i SV, Sv2 och MA, hemkommun, genomsnittlig andel (%)	→	0%	0%	61,8%
Plats på förskola på önskat placeringsdatum, andel barn (%)	→	80%	80%	72%
Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), hemkommun, andel (%)	↘	61,8%	64,1%	69,8%
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, antal	—		5,3	5,2
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	—		151 095,6	144 773,6
Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	↗	89,5	89	82,7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	↗	76,5%	62,8%	67,8%
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	—		177 316,2	170 178,4

Socialnämnden

Nyckeltal		Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020	Utfall totalt 2019
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	—		94%	94%
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	—		79%	83%
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	→	10	10	38
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	↘	16	15	16
Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare	—		290 801,2	267 112,6
Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare	—		1 384 019,5	1 068 578,8

Tillgänglighet

Nyckeltal		Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020	Utfall totalt 2019
Största återvinningscentralens tillgänglighet kväll/helg, timmar/vecka	—		7	7
Bibliotekets öppethållande (inklusive meröppet) utöver 08-17 på vardagar, timmar/vecka	—		7	7

Miljö

Nyckeltal		Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020	Utfall totalt 2019
Miljöbilar av personbilar och lätta lastbilar enl MFS, %	—		14,1	16,7
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	—		32	28

Näringsliv

Nyckeltal		Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020	Utfall totalt 2019
Nyregistrerade företag helårsprognos utifrån första halvåret, antal/1000 invånare	—			
Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	—		77,3	78,7

Personal

Nyckeltal		Utfall totalt 2021	Utfall totalt 2020	Utfall totalt 2019
Sjukpenningtalet, dagar/registrerad försäkrad	↗	9,8	8,8	9

3.6.4 Vision och mål

Torsby kommuns värdegrund

Respekt för alla människors lika värde

Hänsynstagande till människors självbestämmande, värdighet och integritet i alla situationer

Ett respektfullt, jämlikt, empatiskt och engagerat bemötande av människor

Verksamheter som genomsyras av en humanistisk grundsyn och att prioriteringar utgår från behov oavsett individens förmåga att uttrycka det

Torsby kommuns vision

I Torsby är det möjligt att förverkliga drömmar

Torsby kommuns huvudmål

Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare

Torsby kommuns befolkningsutveckling är positiv

Torsby är en miljömedveten kommun

3.6.4.1 Målavstämning

Torsby kommuns huvudmål

En översiktlig bedömning har gjorts huruvida Torsby kommuns tre huvudmål har nåtts 2021.

Kommunstyrelsen har gått igenom samtliga kommunfullmäktigemål och gjort en bedömning om huruvida målen har uppfyllts i slutet av 2021. Dessutom har kommentarer lämnats till alla kommunfullmäktigemål. Kommunstyrelsens och nämndernas målavstämning av nämndmålen har legat till grund för detta.

Många av fullmäktigemålen är effektmål som kräver fortlöpande insatser och kan därför inte anses vara helt uppfyllda under målperioden. Dessa mål kommer att ligga öppna som pågående och blir därför markerade med "gul" som inte är en värdering utan bara visar status pågående.

Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare

Till detta huvudmål kan kommunfullmäktiges mål inom målområden infrastruktur/kommunikationer, samhällsservice, boende och livskvalitet, näringslivsklimat och kompetens och kvalitet samt hållbar utveckling kopplas. Inom dessa målområden finns 28 kommunfullmäktigemål. I kommunfullmäktigemålen är också kommunens miljömål inkluderade.

Vid bokslut 2021 kan sammanfattas att av de 28 kommunfullmäktigemålen så har

22 mål nåtts och 6 mål har delvis nåtts.

Utifrån bedömningen av måluppfyllelsen för kommunfullmäktiges mål är den sammantagna bedömningen att Torsby kommuns huvudmål **”Torsby är en framgångsrik och attraktiv kommun för invånare, företag och besökare”** har nåtts 2021. Detta betyder inte att alla mål är uppfyllda eller att arbetet med målen här är avslutat.

Torsby kommuns befolkningsutveckling är positiv

Utifrån att måluppfyllelsen blir god inom samtliga målområden bidrar det till en attraktiv kommun att bo i. Ett bra målarbete som främjar hela kommunen, dess invånare, besökare och näringsliv och som dessutom gör avtryck utanför kommunens gränser kommer på sikt bidra till en positiv befolkningsutveckling.

En god måluppfyllelse kommer således leda till en positiv befolkningsutveckling.

Torsby är en miljömedveten kommun

Till detta huvudmål kan kommunfullmäktiges målområde och mål inom **”Hållbar utveckling”** kopplas.

Under 2021 har arbetet inom kommunens alla verksamheter med att nå en hållbar utveckling genom minskad klimatpåverkan intensifierats. Bedömningen är att Torsby kommuns huvudmål **”Torsby är en miljömedveten kommun”** är nått 2021.

Miljöarbetet är under ständig utveckling och kan ses som ett alltid pågående projekt. Miljöarbetet kommer alltid att fortsätta och vara present i alla uppdrag kommunen har.

Sammanfattad kommentar

Drygt två tredjedelar av kommunens 28 kommunfullmäktigemål som är fördelade på sex målområden är uppnådda vid bokslut 2021.

Det kan konstaterats att den pågående coronapandemin har påverkat utfallen på målen, en del negativt och några positivt.

Pandemin gjorde att framtagande av nya mål inför 2022 har blivit försenade varför vi även under 2022 använder befintliga mål som vår kompass.

3.6.4.2 Målområde infrastruktur/kommunikationer

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Torsby kommun är en bra företagskommun	●
Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt	●
Torsby är ett starkt och levande handelscentrum	●
Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn	●
Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar	●
Kommunen kan konkurrensutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten	●

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/producenter	

Torsby kommun är en bra företagskommun

Den pågående Coronapandemin sätter djupa spår i den svenska arbetsmarknaden. Trots detta klarar sig näringslivet i Värmland och Torsby förhållandevis bra. Jämfört med föregående år har den totala arbetslösheten per 30 oktober i Värmland minskat med 1,2 procentenheter (totalt 5,6 % arbetslöshet).

Gränshandeln och besöksnäringen är viktig och utvecklas positivt

Gränshandeln har drabbats hårt av den pågående Corona pandemin, då gränsen till Norge varit stängd. Lanthandelsbutiker och shoppingcenter utefter hela gränsen har tvingats att korttidspermittera personal och starkt begränsa öppettider till ett absolut minimum.

Turistverksamheten har ett kontinuerligt samarbete med de lokala företagen inom besöksnäringen, liksom lokala, regionala och nationella nätverk som exempelvis Visit Värmland, Finnskogen Natur & Kulturpark, Värmlandsleder m.fl.

Torsby är ett starkt och levande handelscentrum

Den pågående Corona pandemin med stängd gräns till Norge har stor negativ effekt på gränshandel liksom annan handel under innevarande år.

Torsby kommuns näringslivsavdelning, TUAB och iTorsby har i flera samarbeten under året genomfört olika projekt och aktiviteter för att stärka den lokala handeln. Bland annat har den digitala e-handelsplattformen [www.handlaitorsby](http://www.handlaitorsby.se) startats.

Tillsammans med frivilligorganisationer, företag och kommunal personal har vi hjälpts åt att handla till riskgrupper genom 70+. När tjänsten avslutades i juni, blev det drygt 1600 uppdrag som utförts. Ett uppskattat samarbetsprojekt för att minska risken att utsättas för och sprida smitta, samtidigt som det stöttat den lokala handeln.

Fler arbetstillfällen inom den privata sektorn

Trots avmattning i den svenska ekonomin är det fortsatt svårt att rekrytera vissa tjänster för både offentliga såväl som för privata arbetsgivare. Kommunen har startat två komvux-utbildningar med yrkesinriktning för att hjälpa arbetsmarknaden.

Hög servicegrad till företag i expansion och vid nyetableringar

SKRs NKI (Nöjd Kund Index) undersökning är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Torsby hamnar på höga poäng inom alla sex serviceområden vilket ger Torsby 2021 en topplacering i både Värmland och i Sverige.

Kommunen kan konkurrensutsätta den egna verksamheten, om syftet är att minska kostnaden och/eller höja kvaliteten

I samband med budgetplaneringen i de olika verksamheterna prövas vilka alternativ som är bäst utifrån kostnadseffektivitet och kvalitet.

Upphandlingsförfarandet ska göras mer tillgängligt för lokala leverantörer/producenter

Upphandling av fastighetsunderhåll har utförts där anbudsgivarna fått möjlighet att lämna anbud antingen på Torsby området eller på Sysselebacksområdet. Elms (lokalkontor i både Torsby o Sysseleback) blev rangordnad som nr 1.

Upphandling av banktjänster har gjorts där Swedbank vann upphandlingen.

3.6.4.3 Målområde samhällsservice

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Attraktiva boenden och goda boendemiljöer	
Bästa folkhälsan i Värmland	
Fortsatt satsning på friskvård	
Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen	
God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar	
God livskvalitet för alla åldrar	
Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans	
Attraktiva tätorts- och gatumuljöer	

Attraktiva boenden och goda boendemiljöer

Torsby Bostäder AB har byggt en hyresfastighet i centrala Torsby. Dessutom pågår planering för ytterligare bostäder i centrala Torsby. Det har även skett och sker byggnationer av hyresrätter genom privata fastighetsägare i Torsby tätort. Även

Miljö- och byggnämnden har bidragit till måluppfyllelsen genom snabb servis..

Bästa folkhälsan i Värmland

Det främjande och förebyggande arbetet kring ANDT är en oerhört viktigt om kommunens övergripande mål om en god folkhälsa ska uppnås. Torsby kommun är aktivt i sitt tobaksförebyggande arbete och har sedan höstterminen 2018 tobaksfri skoltid. Detta innebär att ingen av varken personal eller elever får använda tobak under skoldagen oavsett var man bedriver undervisning eller andra aktiviteter i skolans regi.

Fortsatt satsning på friskvård

På grund av pandemin har arbetet med friskvård sett annorlunda ut. En del satsningar, särskild då träffpunkterna för äldre har behövt ställas in. Däremot har insatser gjorts för att främja utomhusaktiviteter. Vi har stött eller i egen regi satsat på vandringsleder och gjort satsningar i Valberget med Cykelcross- och paddelbanor. Badhuset som varit stängt över långa perioder är nu åter i drift.

Fokus på barns och ungdomars behov, möjligheter och intressen

Trots coronapandemin ligger medlemsantalet i gymmen högt. Vi har många tränande i alla åldrar från 15 år till senior.

God tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar

Tillgänglighetsfrågor tas upp i ett horisontellt kriterium i Visioner o Mål vilket gör att ansvaret för tillgänglighetsarbete och tillgänglighetsfrågor ligger på respektive verksamhet.

God livskvalitet för alla åldrar

Inom kommunens alla verksamheter pågår ett arbete för att säkerställa en god livskvalitet för alla åldrar.

Bra fritid- och kulturutbud med kommunal stimulans

Vi har sjösat ett nytt sätt att arbeta som innebär att vi jobbar på samma sätt i hela kommunen. Vi har numer en mobil verksamhet som gör att vi finns på flera olika platser i kommunen.

Biblioteken och bokbussen har varit öppna som vanligt dock men med Corona-anpassningar. Pga. av de gällande restriktionerna har utbudet av kulturevenemang stoppats. Även Biograf Stjärnan har påverkats av pandemin och biografen har varit stängd under våren.

Attraktiva tätorts- och gatumiljöer

GC-porten under järnvägen är färdigställd och den farliga övergången över järnvägen mellan Bangårdsgatan och MBN parkeringen är stängd. Staket har satts på båda sidor av järnvägen längs med Bangårdsgatan för att förhindra spårspring.

Ca 60 nya parkeringsplatser vid Frykensskolan och ytterligare 20 vid busstationen har anlagts. Parkeringsplatserna vid Stjerneskolans och Valbergsgården utökas.

Detaljplan är antagagen som möjliggör parkeringsplatser vid Forsbacken 1.

3.6.4.4 Målområde boende och livskvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv	●
Hög planberedskap för expansion och nyetableringar	●
God offentlig och kommersiell service	●

Hög kommunal service till invånare, besökare och näringsliv

Alla nämnder och förvaltningar har arbetat med att förbättra den kommunala service till invånare, besökare och näringsliv och de av nämnderna och verksamheterna uppsatta mål är uppfyllda-

Hög planberedskap för expansion och nyetableringar

Arbete med att aktualisera befintliga detaljplaner samt inventering av bostads- och industrimark pågår. Dessutom tas en fördjupad översiktsplan på Branäs fram. Samtidigt pågår arbetet med att ta fram LIS-planer.

God offentlig och kommersiell service

SKRs NKI (Nöjd Kund Index) undersökning är en servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. 2020 fick Torsby en förstaplats i Värmland och en hedrande andra plats i Sverige.

3.6.4.5 Målområde näringslivsklimat

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad	●
Väl utvecklat flyg	●
Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen	●
Fler gång- och cykelvägar	●
Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet	●
Bra IT-infrastruktur	●

Bra tågförbindelse mellan Torsby och Karlstad

Det pågår en aktiv dialog med Värmlandstrafik AB angående kollektivtrafiken där vi arbetat med att försöka förbättra rese- och transportmöjligheterna. Det pågår en rehabilitering av banan för att förbättra komforten och för att på sikt få ned restiden mellan kommunhuvudorterna. En brukargrupp är utsedd av kommunen för en dialog med ansvarig instans.

Inom ramen för kommuns möjligheter är målet uppfyllt.

Väl utvecklat flyg

Flyglinjen har beviljats fortsatt trafikplikt för perioden 2019-2023.

Bra bussförbindelser inom, till och från kommunen

Den delen som åligger kommunen har avslutats målet är uppnått.

(Parkeringsplatser har byggts vid järnvägs- och busstationen för att möjliggöra att pendla.)

Fler gång- och cykelvägar

Projekt med att binda samman Frykenskolan och Holmeskolan via centrum har pågått under 2020 och 2021. Trafiksäkerhetsåtgärder utförda i samband med Frykenskolas är utbyggnad. Trafikverket har byggt en GC-port under järnvägen som Torsby kommun har finansierat till stor del. Cykelbana och gata på Bangårdsgatan kommer att åtgärdas mellan Tingshusgatan och GC-porten hösten 2021.

Utbyggd och höjd standard på väg- och järnvägsnätet

Projekt avseende säkerhets- och kapacitetshöjande åtgärder på Frykdsdalsbanan har påbörjats.

Dessutom pågår på flera håll i kommunen ett underhåll av vägnätet. Trafikverket har tillsammans med kommunen byggt om Östmarkskorset samt lagt om anslutande vägar.

Bra IT-infrastruktur

De officiella siffror från PTS bredbandskartläggning är att 86% av permanentushåll och arbetsplatser i Torsby kommun har tillgång till, eller har absolut närhet till fiber.

3.6.4.6 Målområde kompetens och kvalitet

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet	●
Fortsatt satsning på kompetensutveckling	●
Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige	◆

Kommunen har en attraktiv gymnasieskola med hög kvalitet i sin verksamhet

Ett samarbete pågår mellan Torsby kommuns näringslivsenhet, Industriprogrammet vid Stjerneskolans och det lokala företagsnätverket Industritekniskt centrum. Stjerneskolans har idag ett lärcenter som möjliggör distansutbildning inom olika utbildningsverksamheter. Stjerneskolans ingår i kommunens marknads- och kommunikationsplan.

Fortsatt satsning på kompetensutveckling

Det pågår en dialog med Karlstads universitet om etablering av utbildning i Torsby. Det finns beslut på grundskole- och förskolläraryt utbildning på distans. Kontakt har tagits med högskolan i Dalarna angående sjuksköterskeutbildning på distans.

Varumärket Torsby upplevs som ett av de starkaste i Sverige

Kommunikations- och marknadsföringsplan styr arbetet med varumärket. Utvärdering och mätning görs med två års intervall.

Utbildningar för kommunens chefer/ledare där värdskap med fokus på både internt och externt värdskap är en del i utbildningen, genomförs löpande.

3.6.4.7 Målområde hållbar utveckling

Kommunfullmäktiges mål	Målavstämning
Hållbar utveckling	

Hållbar utveckling

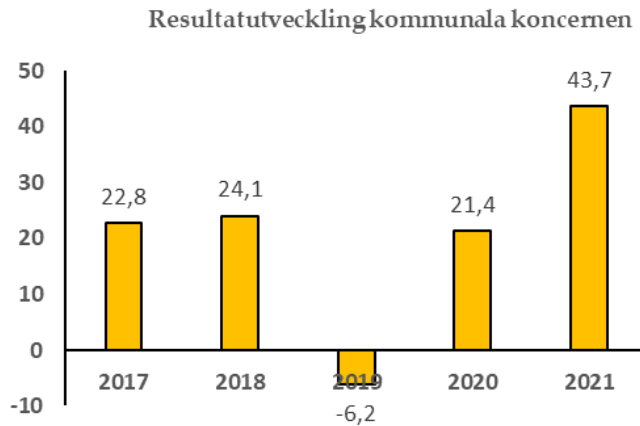
I alla verksamheter har hållbar utveckling en given plats och beaktas vid alla beslut. Det är dock ett område i konstant utveckling som kommer att vara del i vårt arbete även i framtid.

Detta mål med nuvarande formulering går inte att uppnå.

3.6.5 Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

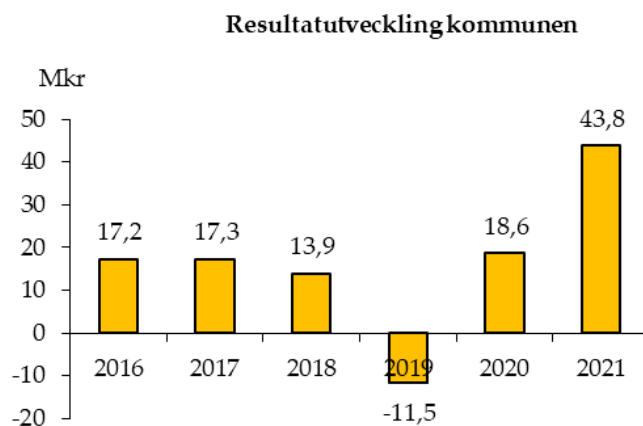
3.6.5.1 Den kommunala koncernens resultatutveckling

För den kommunala koncernen redovisades ett resultat för 2021 på 43,7 mnkr. För år 2020 redovisades ett resultat på 21,4 mnkr.

3.6.5.2 Torsby kommuns resultatutveckling

Det redovisade resultatet för 2021 innebar ett överskott på 43,8 mnkr. 2020 var resultatet 18,6 mnkr. Under 2019 bröt kommunen trenden med att redovisa plusresultat och redovisade ett resultat på -11,5 mnkr. Tidigare har kommunen redovisat plusresultat sju ton år i rad. Men återigen kan kommunen från år 2020 och nu för 2021 redovisa ett plusresultat.

3.6.5.3 Nämnders och styrelsens resultat

3.6.5.3.1 Jämförelse av nettoutfall mot nettobudget och prognos

Jämförelse nettoutfall mot nettobudget

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2021-12-31	Budget 2021-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 899	-1 800	-99	-5,5%
Kommunstyrelsen	-135 728	-137 483	1 755	1,3%
Barn- och utbildningsnämnden	-276 146	-274 808	-1 338	-0,5%
Socialnämnden	-333 554	-331 730	-1 824	-0,5%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 057	-21 120	64	0,3%
Valnämnden	-39	-100	61	60,6%
Överförmyndarnämnden	-2 224	-2 300	76	3,3%
Totalt	-770 647	-769 341	-1 306	-0,2%

Jämförelse nettoutfall mot prognos

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2021-12-31	Prognos 2021-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 899	-1 900	1	0,0%
Kommunstyrelsen	-135 728	-135 410	-318	-0,2%
Barn- och utbildningsnämnden	-276 146	-274 808	-1 338	-0,5%
Socialnämnden	-333 554	-334 230	676	0,2%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 057	-21 120	64	0,3%
Valnämnden	-39	-50	11	21,2%
Överförmyndarnämnden	-2 224	-2 300	76	3,3%
Totalt	-770 647	-769 818	-829	-0,1%

Vid avstämningen i samband med delårsbokslutet per 31 augusti var kommunstyrelsen och nämndernas driftnetto för år 2021 budgeterat till 766 mnkr. Under slutet av året utökades budgeten med 3 mnkr för tekniska avdelningen som är placerad under kommunstyrelsen. Vid årets slut är därmed det budgeterade driftnettot för år 2021 769 mnkr.

I samband med delårsbokslutet per 2021-08-31 har alla nämnder och kommunstyrelsen lämnat en helårsprognos i förhållande till beslutad budget. Vid avstämningsstillfället var helårsprognosen 3,5 miljoner sämre än budget.

I årsbokslutet redovisar socialnämnden ett underskott gentemot budget på 1,8 mnkr men ett resultat som är 0,7 mnkr bättre än den prognos för helår som lämnades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Underskottet som redovisas vid årets slut beror på köpt vård utanför det egna hemmet för både

vuxna och barn.

Barn- och utbildningsnämndens resultat för helår blev ca 1,4 mnkr sämre än vad som både budgeterats och vad som prognostiserat för helår i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Arbetet med åtgärder fortsatte under hösten, främst inom grundskolan. En del av de tjänster som planerades att tas bort kunde genomföras, medan några tjänster som var insatta som särskilt stöd till elever behövde vara kvar.

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott gentemot budget på 1,8 mnkr och ett resultat som är 0,3 mnkr sämre än den prognos för helår som lämnades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. Kost- och städavdelningen redovisar ett underskott på 1,8 mnkr som beror på den pågående coronapandemin. Intäkterna har minskat avsevärt beroende lägre beläggning på Torsby sjukhus, färre gäster och försäljning på restaurang Skogsstjärnan, Frykcenter och Stjerneskolan. Fritidsavdelningen redovisar ett underskott på 0,8 mnkr. På grund av den pågående corona pandemin har inte TorsbyBadet och Sysslebäcksbadet kunnat ha öppet som planerat, vilket genererat ett stort intäktstapp. Dessa stora underskott täcks av att kommunstyrelsens övriga avdelningar redovisar överskott, bland annat beroende på att det inte har varit bemannat fullt ut på några avdelningar och att en del planerade insatser inte kunnat göras på grund av Corona.

Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på 100 tkr gentemot budget men ett resultat i samma nivå som i prognosen vid delårsbokslutet per 31 augusti. Övriga nämnder, miljö-, bygg- och räddningsnämnden, valnämnden och överförmyndarnämnden lämnar mindre överskott som är något bättre än både budget och lämnad prognos vid delårsbokslutet i augusti.

3.6.5.3.2 Analys av nettokostnadsutveckling

Analys av nettokostnadsutveckling

Nämnd/styrelse tkr	Nettoutfall 2021-12-31	Nettoutfall 2020-12-31	Avvikelse tkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-1 899	-2 210	311	14,1%
Kommunstyrelsen	-135 728	-131 873	-3 855	-2,9%
Barn- och utbildningsnämnden	-276 146	-272 614	-3 532	-1,3%
Socialnämnden	-333 554	-337 704	4 150	1,2%
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 057	-21 097	41	0,2%
Valnämnden	-39	-11	-28	-258,2%
Överförmyndarnämnden	-2 224	-2 057	-167	-8,1%
Nettokostnadsutveckling totalt	-770 647	-767 567	-3 080	-0,4%

3.6.5.4 Kommunens verksamheter

Torsby kommuns resultat 2021 var 43,8 mnkr vilket var 27,9 mnkr bättre än budget.

Driftnettot för kommunstyrelsen och nämnderna var 1,3 mnkr sämre än budgeterat.

Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 776,9 mnkr, vilket var 6,1 mnkr bättre än budgeterat.

3.6.5.4.1 Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar ett underskott på 100 tkr beroende på kostnader för visions och målarbetet samt kostnader för licens och supportkostnader.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
INTÄKTER	0	0	0	3	0
KOSTNADER	-1 899	-1 800	-99	-2 213	-1 843
· Personalkostnader	-711	-795	84	-845	-892
· Övriga kostnader	-1 188	-1 005	-183	-1 368	-951
· Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
DRIFTNETTO	-1 899	-1 800	-99	-2 210	-1 843

3.6.5.4.2 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är 1,8 mnkr bättre än budget.

De flesta avdelningar redovisar ett överskott förutom fritidsavdelningen och kost- och städavdelningen. Det är coronapandemin som fortsatt under 2021 påverkat dessa verksamheter stort. Stängda badhus, nedstängda avdelningar på sjukhuset och färre elever i skolan minskar på avdelningarnas intäkter.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
INTÄKTER	278 811	277 556	1 255	281 967	297 819
KOSTNADER	-414 539	-415 039	500	-413 840	-447 089
· Personalkostnader	-162 572	-169 762	7 190	-160 767	-163 836
· Övriga kostnader	-200 866	-191 518	-9 348	-203 223	-224 285
· Kapitalkostnader	-51 101	-53 759	2 658	-49 850	-58 967
DRIFTNETTO	-135 728	-137 483	1 755	-131 873	-149 270

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
Kommunalsråd	-2 459	-2 400	-59	-2 326	-2 429
Kommunledningskansliet	-61 233	-61 893	660	-58 969	-71 298
Ekonomiavdelningen	-7 263	-7 800	537	-7 655	-7 789
IT-avdelningen	-2 371	-2 940	569	-2 815	-2 617
HR-avdelningen	-8 054	-9 020	966	-7 696	-8 850
Tekniska avdelningen	-27 230	-27 760	530	-25 396	-30 480
Fritidsavdelningen	-15 633	-14 790	-843	-15 672	-15 914
Kulturavdelningen	-11 721	-11 720	-1	-11 661	-11 944
Kost- och städavdelningen	-1 765	0	-1 765	-585	-194
Skogsförvaltningen	922	840	82	439	1 951
Fastighetsförsäljning	1 078	0	1 078	464	296
DRIFTNETTO	-135 728	-137 483	1 755	-131 873	-149 269

Kommunstyrelsen redovisar totalt ett överskott på 1,8 mnkr, men inom några avdelningar redovisas negativa avvikelser som är en följd av den pågående coronapandemin. Underskott redovisas inom kost- och städavdelningen beroende på lägre beläggning på Torsby sjukhus, färre gäster och försäljning på restaurang Skogsstjärnan, Frykcenter och Stjerneskolan, vilket gjort att intäkterna har minskat i stor omfattning. Även inom fritidsavdelningen har intäkterna minskat rejält då inte TorsbyBadet och Sysslebäcksbadet kunnat ha öppet som planerat.

Dessa underskott täcks inom kommunstyrelsen då flera avdelningar, bland annat ekonomiavdelningen, HR-avdelningen och IT-avdelningen redovisar överskott bland annat för att det inte har varit bemannat fullt ut.

Tekniska avdelningen redovisar totalt ett överskott som kan härledas till fastighet och som också täcker tekniska avdelningens underskott på gata.

Övriga avdelningar inom kommunstyrelsen redovisar ett resultat som är nära budget.

3.6.5.4.3 Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på ca 1,4 mnkr jämfört mot både budget och helårsprognos som lämnades i samband med delårsbokslutet per 31 augusti. I april beslutade kommunfullmäktige att Torsby kommuns andel av den så kallade "skolmiljarden" på 1,1 mnkr ska tillfalla barn- och utbildningsnämnden som ett tilläggsanslag. I juni beslutade kommunfullmäktige att bevilja barn- och utbildningsnämnden ramförstärkning på 4 mnkr som äskats i november 2020.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
INTÅKTER	67 508	53 477	14 031	63 734	76 409
KOSTNADER	-343 654	-328 285	-15 369	-336 348	-340 293
· Personalkostnader	-209 255	-197 662	-11 593	-205 767	-203 722
· Övriga kostnader	-133 287	-129 492	-3 795	-129 523	-135 479
· Kapitalkostnader	-1 112	-1 131	19	-1 058	-1 091
DRIFTNETTO	-276 146	-274 808	-1 338	-272 614	-263 884

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
Förskola och skolbarnomsorg	-77 405	-79 564	2 159	-77 807	-76 858
Grundskola	-132 953	-128 933	-4 020	-127 392	-122 087
Gymnasieskola	-62 003	-62 390	387	-63 680	-61 030
Kulturskola	-3 002	-3 281	279	-2 972	-2 992
Förvaltningsövergripande BUN	-783	-640	-143	-764	-916
DRIFTNETTO	-276 146	-274 808	-1 338	-272 614	-263 884

Förskola och skolbarnomsorg

Förskola och skolbarnomsorg redovisar ett utfall som är ca 2,2 mnkr bättre än budget.

Överskott som redovisas beror till stor del på att den nya enheten Aspebacken inte är i drift än.

Grundskola

Grundskolan redovisar ett underskott på 4 mnkr.

Även under 2021 har arbetet fortsatt med att genomföra besparingar. Planerade åtgärder där tjänster skulle avvecklas har kunnat genomföras, dock inte fullt ut då vissa tjänster behövde vara kvar då dessa var insatta som särskilt stöd för elever.

Gymnasieskola

Gymnasieskolan redovisar ett mindre överskott på 0,4 mnkr.

Framtiden

Beroende på den pågående pandemin har det under perioder varit distansundervisning på gymnasiet och på högstadiet. Det ställer stora krav på att den enskilde eleven att ta ansvar. Det finns en risk att de inte når kunskapskraven om inte tillräcklig hjälp fås.

Grundskolan har en viktig utmaning i att hålla i de fina resultat som redovisats för årskurs 9. Det ger eleverna möjlighet att genomföra en gymnasieutbildning och stå bra rustade inför arbetslivet.

Gymnasiets stora utmaning är att rekrytera fler elever till programmen.

3.6.5.4.4 Socialnämnden

Socialnämnden redovisar totalt ett underskott på ca 1,8 mnkr.

Underskott redovisas inom individ- och familjeomsorg. Här är det främst kostnader för placering av barn och unga utanför hemmet som det är höga kostnader för. Eftersom utfallet för vård och omsorg samt för förvaltningsövergripande blev bättre än budget kompenseras individ- och familjeomsorgs underskott med 4,3 mnkr.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
INTÄKTER	125 700	99 458	26 242	61 927	55 329
KOSTNADER	-459 254	-431 188	-28 066	-399 632	-393 672
· Personalkostnader	-283 323	-274 800	-8 523	-281 986	-277 450
· Övriga kostnader	-175 717	-156 166	-19 551	-117 443	-116 058
· Kapitalkostnader	-215	-222	7	-202	-164
DRIFTNETTO	-333 554	-331 730	-1 824	-337 704	-338 343

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
Vård och omsorg	-172 838	-176 354	3 516	-183 099	-181 727
Handikappomsorg	-74 082	-74 056	-26	-70 246	-70 474
Individ- och familjeomsorg	-52 073	-45 960	-6 113	-48 731	-49 645
Förvaltningsövergripande SN	-34 561	-35 360	799	-35 629	-36 496
DRIFTNETTO	-333 554	-331 730	-1 824	-337 704	-338 343

Vård och omsorg

Vård och omsorg redovisar totalt ett överskott på 3,5 mnkr.

Överskott beror på olika statsbidrag som kommit inom både hemtjänst och särskilda boenden.

Handikappomsorg

Handikappomsorgen redovisar ett utfall nära budget. Några verksamheter har haft något högre personalkostnader på grund av ändrad bemanning medan kostnaden för elevhemsboenden sjunkit.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen redovisar totalt ett underskott på 6,1 mnkr.

Underskottet som redovisas vid årets slut beror på höga kostnader för köpt vård utanför det egna hemmet för vuxna, barn och unga.

Förvaltningsövergripande

Förvaltningsövergripande verksamheter redovisar ett överskott på ca 0,8 mnkr.

Framtiden

Inför stora pensionsavgångar är rekryteringen av personal med rätt kompetens en stor utmaning. Att fortsatt verka för att vara en attraktiv arbetsgivare genom en strävan mot hållbara arbetsscheman och ett högt frisktal.

Översyn pågår av ledningsorganisationen för att se om ledning, styrning och uppföljning är optimal utifrån de ramar som socialnämnden blivit tilldelad. Riktlinjer för myndighetsutövning behöver kontinuerligt följas upp och revideras.

Fortsatt nära samarbete internt med arbetsmarknadsavdelningen för att på sikt minska försörjningsstöd.

Gällande missbruksvården är det ett mycket viktigt att samverka mellan myndighetsutövningen och öppenvården fungerar problemfritt då hemmaplanslösningar ger ekonomiska vinster i form av färre placeringsdygn på hvb-hem.

För att kunna minska antalet placeringar av barn- och unga samt och personer med missbruk krävs en god kommunikation med myndighetssidan och en kontinuerlig dialog i ärenden. Det behöver utvecklas.

3.6.5.4.5 Miljö-, bygg- och räddningsnämnden

Miljö-, bygg- och räddningsnämnden redovisar ett mindre överskott på 60 tkr.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
INTÄKTER	5 829	6 339	-510	5 206	5 741
KOSTNADER	-26 885	-27 459	574	-26 303	-25 802
· Personalkostnader	-18 584	-18 977	393	-18 112	-17 695
· Övriga kostnader	-7 561	-7 090	-471	-7 123	-6 756
· Kapitalkostnader	-741	-1 392	651	-1 067	-1 352
DRIFTNETTO	-21 057	-21 120	63	-21 097	-20 061

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
Miljö- och byggförvaltning	-2 815	-2 815	0	-2 898	-2 150
Räddningstjänst	-18 242	-18 305	63	-18 199	-17 912
DRIFTNETTO	-21 057	-21 120	63	-21 097	-20 061

Miljö- och byggförvaltning

Miljö- och byggförvaltningen redovisar ett utfall i nivå med budget.

Inom Alkohol- och tobak verksamheten har tillstånds- och tillsynsavgifterna subventionerats enligt beslut i kommunfullmäktige. Miljö- och byggförvaltningen har fått kompensation för att inte totalt redovisa ett underskott.

Räddningstjänst

Räddningstjänsten redovisar ett mindre överskott på 60 tkr för 2021.

Överskott beror främst på att kapitalkostnaderna inte användes fullt ut beroende på fördröjd upphandling på fordon. Lägre intäkter på grund av coronapandemin samt kostnadsökningar dämpade överskottet totalt.

Framtiden

2022 kommer pandemin fortsatt att påverka miljö- och byggkontoret och anpassningar av verksamheten (hemarbete och tillsynsmetoder) förväntas prägla åtminstone årets första halva, men det finns en god beredskap tack vare arbetet under 2020 och 2021. Behovet av tillsyn bedöms inte minska. Antalet tillsynsobjekt har inom de flesta områden varit oförändrat de senaste åren, dock har pandemin gjort att antalet tillfälligt bedöms kunna svikta något. Fortsatta satsningar för att bo och verka i Torsby kommun bedöms dock påverka positivt på sikt, samt att värdet av att kunna leva på landsbygden fått ett lyft under pandemin.

Ansvarsområdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel har påverkats mycket av pandemin (främst tillfälliga serveringstillstånd som i stort sett uteblivit) men förhoppningen är att det ska vända uppåt igen under senare halvan av 2022.

Antalet bygglov och anmälsansökningar per år är relativt konstant, men de senaste åren har flera större byggnationer blivit aktuella i Torsby kommun. Under året har även antalet ansökningar för fritidshus varit fler än normalt. Inför 2022 ser det återigen ut som att några större projekt kommer påverka positivt.

Ett nytt handlingsprogram som är anpassat efter MSB föreskrifter skall tas under inledningen av 2022.

För att öka effektiviteten hos räddningstjänsten kommer under året ett antal åtgärder behöva utvecklas. På förebyggandearbetet kommer en mer robust organisation kräva två tjänster som delas mellan de tre nordliga värmlandskommunerna. För det skadeavhjälpande arbetet kommer under året 4 nya fordon att tas i drift. Det är ledningsfordon, FIP fordon i Sysseleback, tankbil och en räddningsbil med stor vattenkapacitet. Äldre utrustning behöver bytas ut mot ny och arbetet med kommande investeringar behöver initieras under 2022.

3.6.5.4.6 Valnämnden

Valnämnden redovisar ett resultat som är ca 60 tkr bättre än budget. Detta för att inga stora val genomförts under 2021.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
INTÅKTER	0	0	0	0	319
KOSTNADER	-39	-100	61	-11	-493
· Personalkostnader	-9	-47	38	-5	-398
· Övriga kostnader	-30	-53	23	-6	-95
· Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
DRIFTNETTO	-39	-100	61	-11	-174

3.6.5.4.7 Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden redovisar för 2021 ett överskott på närmare 100 tkr.

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse	Utfall 2020	Utfall 2019
INTÅKTER	93	80	13	121	84
KOSTNADER	-2 317	-2 380	63	-2 178	-2 128
· Personalkostnader	-2 122	-2 178	56	-1 850	-1 963
· Övriga kostnader	-195	-202	7	-328	-165
· Kapitalkostnader	0	0	0	0	0
DRIFTNETTO	-2 224	-2 300	76	-2 057	-2 043

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens överskott beror på färre arvoden till gode män samt att något högre lönebidrag erhållits än vad som har budgeterats.

Framtid

Under 2022 kommer överförmyndarnämnden fortsätta att prioritera granskningen av redovisningshandlingar samt att verka för att kunna rekrytera och utbilda fler ställföreträdare. Rekryteringsarbetet av ny ställföreträdare behöver utvecklas då behovet är fortsatt stort. Samarbetet med Sunne överförmyndarnämnd kommer att fördjupas ytterligare.

3.6.5.5 Finansiell analys

Resultatet för 2021 var 43 806 tkr (18 615 tkr år 2020). Det budgeterade resultatet för 2021 var 15 905 tkr. Kommunen klarade därmed budgetmålet.

Verksamheternas nettokostnader, där avskrivningar och pensionskostnader ingår, uppgick till 776 949 tkr vilket var 6 129 tkr lägre än budgeterat. Att verksamhetens nettokostnader är lägre beror främst på ett bättre utfall på pensionskostnader.

På grund av en bättre skatteavräkning, redovisas skatteintäkterna 19,7 mnkr högre än budget. Något högre generella statsbidrag bidrar till ett överskott. Skatter och bidrag inklusive finansnetto redovisas då sammantaget 21,8 mnkr högre än budget.

Årets resultat innebär att kommunen 2021 uppfyllde det lagstadgade balanskravet där de löpande intäkterna ska vara större än de löpande kostnaderna.

3.6.5.5.1 Årets resultat

Det redovisade resultatet för 2021 innebar ett överskott på 43,8 mnkr. 2020 var resultatet 18,6 mnkr.

Årets resultat på 43,8 mnkr är ett "nettoresultat". Redovisningen innehåller nedskrivningar om ca 5,7 miljoner kronor. Utöver resultatet förbättrar även dessa likviditeten vilket är med tanke på den planerade investeringstakten mycket viktigt för Torsby kommun.

3.6.5.5.2 Känslighetsanalys

(mnkr)	Resultat påverkan
Löneökning med 1%	-6,9
10 heltidstjänster	+/-5,3
Ökad upplåning med 10 mkr	-0,5
Ränteförändring med 1%	+/- 1,1
Ändring av generella statsbidrag med 1%*	+/-2,5
Förändring av kommun skatt med 1 kr	+/-24,5

**Extra tillskott sam extra statsbidrag för flyktingmottagande som kommunen mottagit är inte medräknat.*

3.6.5.5.3 Finansnetto

Finansnettot är skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Även under 2021 har det allmänna ränteläget varit lågt. Snittränta i vår portfölj var 0,53 procent att jämföras med snitträntan 2020 som var 0,65 procent.

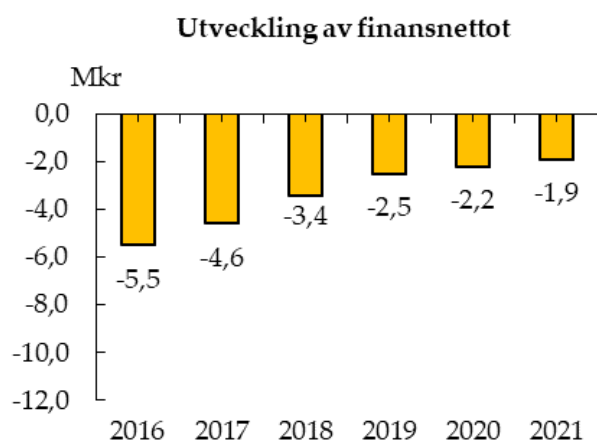
Den totala låneskulden uppgick vid årets slut till 511 mkr, vilket är 120 mnkr mer jämfört med 2020.

Finansnettot var i likhet med tidigare år negativt, - 1,9 mnkr. Räntekostnaden på anläggningslånen var 2,3 mnkr (2,5 mnkr 2020). Det är de lägre räntorna som gjort

att räntekostnader sjunkit jämfört med 2020. Större delen av nyupplåningen på 120 mnkr gjordes i slutet av 2021 och har därför inte haft någon större påverkan på räntorna under 2021.

Medlemskapet i Kommuninvest säkrar kommunens tillgång på kapital till marknadsmässiga räntor. Idag är alla våra lån upptagna där.

I de finansiella kostnaderna ingår även den finansiella delen av kommunens pensionsavsättningar. Räntekostnaden för pensionsavsättningarna uppgick till 148 tkr (108 tkr 2020).

3.6.5.5.4 Skatter och bidrag

Årets skatteintäkter uppgick till sammanlagt 525 mnkr (502 mnkr 2020). Bidragen för 2021 var sammanlagt 297 mnkr (302 mnkr 2020).

Anledningen till att skatteintäkterna är högre 2021 är en bättre skatteavräkning. Det är en följd av att svensk ekonomi har återhämtat sig snabbare från de följdverkningar som coronapandemin haft.

Skatter och bidrag inklusive finansnetto var 820,8 mnkr 2021, vilket är en ökning med 2,2 % mot 2020 då summan var 803,4 mnkr.

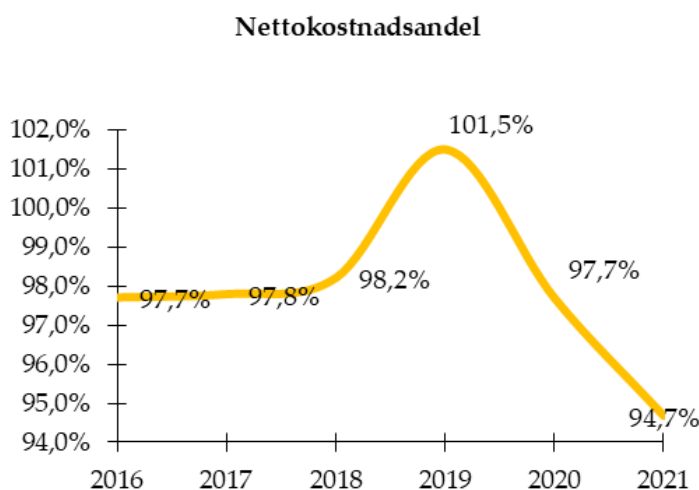
3.6.5.5.5 Verksamhetens nettokostnad

Verksamhetens nettokostnader var 776,9, mnkr 2021, vilket var 6,1 mnkr lägre än budgeterat. 2020 uppgick nettokostnaderna till 784,7 mnkr. Därmed minskade nettokostnaderna med 1 procent under året. Att nettokostnaderna har minskat beror på bättre följsamhet mot budget beroende på att anpassningar har gjorts inom flera verksamheter.

Föregående år var det bland annat höga kostnader inom socialnämnden för köpt vård för barn och unga utanför det egna hemmet. Underskott redovisades också inom arbetsmarknadsavdelningen då anpassningar då inte har varit tillräckliga för att klara förändrade ekonomiska förutsättningar från statligt håll.

I årsbokslutet har nedskrivningar gjorts på anläggningstillgångar där värdet inte längre överensstämmer med det bokförda värdet.

En betydande faktor för kommunens ekonomi är hur nettokostnaderna och finansnettot utvecklas i förhållande till skatter och bidrag. Denna relation, nettokostnadsandelen, visar hur stor del av skatter och bidrag som går till den löpande verksamheten.

3.6.5.5.6 Pensioner

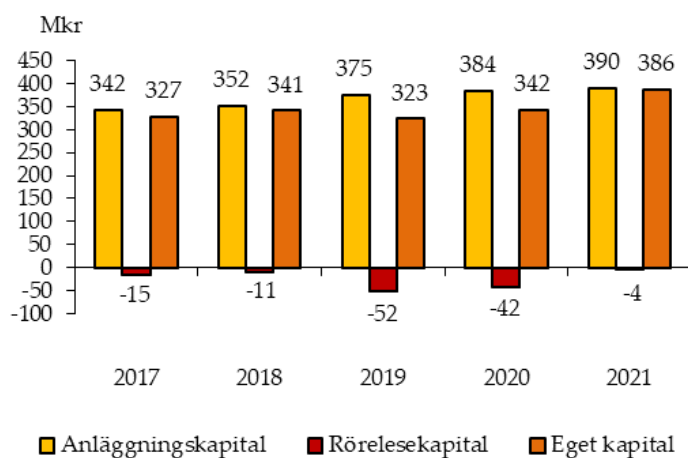
De pensionskostnader som bokförts under året är bland annat följande:

- Ålderspension är cirka 5 procent av utbetalda löner. Kostnaden bokförs på den verksamhet där den anställdes lön bokförs. Denna kostnad uppgick 2021 till 20,2 mnkr. Här tillkommer en löneskatt på 24,26 procent (4,8 mnkr).
- Under året har kommunen även betalat en försäkringspremie på 6,6 mnkr för pensioner. Denna försäkring har tecknats för att trygga kommunens förmåga att betala sin pensionskuld.
- Faktiska pensioner som utbetalats till tidigare anställd personal uppgick till 18 mnkr. Löneskatten för dessa uppgick till 4,4 mnkr. Av detta avser 16,3 mnkr pension och 3,9 mnkr löneskatt för den ansvarsförbindelse som redovisas utanför balansräkningen.
- Pensionsförpliktelser som intjänats före 1998 redovisas sedan 1998 utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Beloppet uppgick vid årets slut till 280,9 mnkr inklusive löneskatt.

3.6.5.5.7 Eget kapital

I det egna kapitalet ingår kommunens anläggningsskapital och rörelsekapital. Det egna kapitalet är skillnaden mellan kommunens tillgångar och skulder. Vid årets slut uppgick det egna kapitalet till 385,5 mnkr, en ökning med 43,8 mnkr, årets resultat.

Utveckling eget kapital

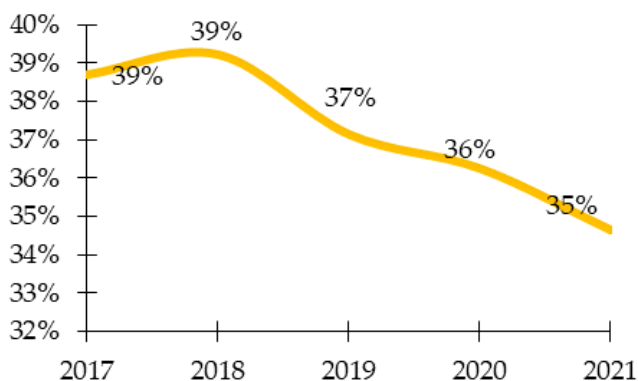
3.6.5.5.8 Soliditet

2021 uppgick soliditeten till 35 procent. Soliditet på 35 procent betyder att kommunens tillgångar till 35 procent är finansierade med egna medel och 65 procent har finansierats genom lån.

Minskningen på 1 % från 2020 beror på att det under året har tagits nya lån för att finansiera ett antal stora både pågående och avslutade investeringar.

Pensioner som intjänats före 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Dessa räknas därför inte in i soliditeten.

Utveckling av soliditeten

3.6.5.5.9 Likvida medel

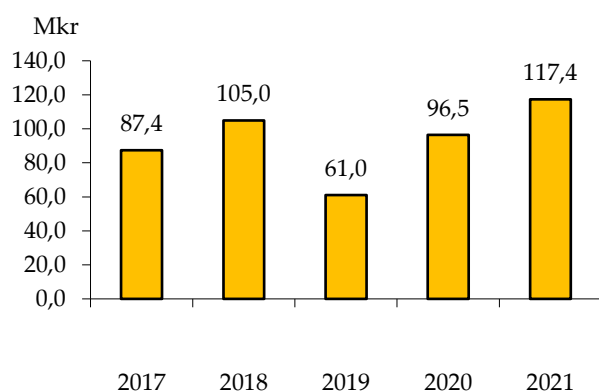
De likvida medlen är pengar som kommunen snabbt kan ta i anspråk, det vill säga kassa och bankmedel. Vid årets slut uppgick de likvida medlen till 117,4 mnkr

vilket var 20,9 mnkr högre än 2020. Att de likvida medlen är så pass mycket högre beror att kommunen har haft ett bra resultat samt att de i samband med bokslut gjorda nedskrivningar inte påverkar likviditeten.

Nya lån har tagits under året på 120 mnkr då investeringstakten under 2021 har varit fortsatt hög.

Rörelsekapitalet, som är skillnaden mellan omsättningstillgångar (kortfristiga fordringar och likvida medel) och kortfristiga skulder, ökade 2021 från -42 mnkr till -4 mnkr. Ett negativt rörelsekapital betyder att kommunens likvida medel inte räcker till att betala alla kortfristiga skulder.

Utveckling likvida medel

3.6.5.5.10 Finansieringsgrad

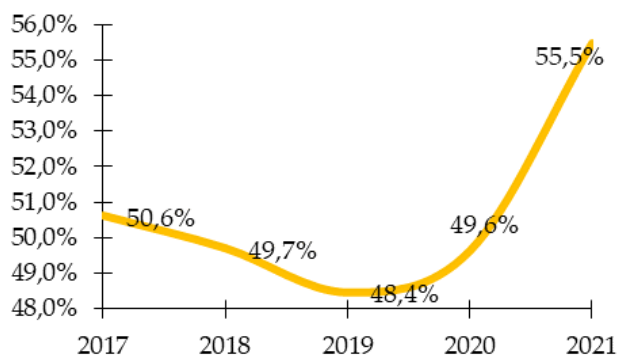
Vid bokslutet uppgick skulden på kommunens anläggningslån till 511,4 mkr, vilket är en ökning med 120 mnkr jämfört mot föregående år. Årets investeringar har finansierats med nyupplåning samt med egna medel. Därför har kommunen inte haft utrymme för att amortera på sina lån under året.

Diagrammet nedan visar lånefinansieringsgraden, som är relationen mellan den totala långfristiga låneskulden och summan av anläggningstillgångar. Den visar hur stor del av kommunens anläggningar som har finansierats med lån och hur stor del som är finansierat med egna medel.

Under några år har det varit en sjunkande procentsats vilket visar att dessa år har våra investeringar finansierat med egna medel och inga nya lån har behövt tas.

Under år 2021 har nya lån på 120 mnkr tagits, beroende på en fortsatt hög investeringstakt på grund av några större projekt.

Lånefinansieringsgrad

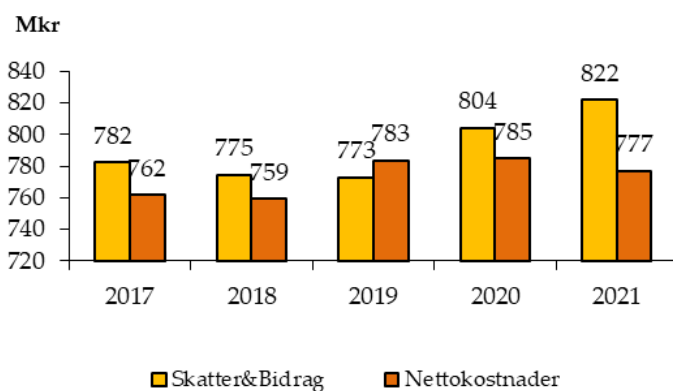
3.6.5.5.11 Utveckling av nettokostnader

Nettokostnaden är skillnaden mellan intäkter och kostnader. Ökningen av nettokostnaden ska inte vara större än ökningen av skatte- och bidragsintäkter, för att kommunen inte ska riskera att få underskott i sina verksamheter.

Diagrammet nedan visar utvecklingen av nettokostnader och skatte- och bidragsintäkter.

För år 2021 täcktes nettokostnaderna av skatte- och bidragsintäkter och ett positivt resultat kunde redovisas.

Utveckling av nettokostnad & skatte- och bidragsintäkter

3.7 Balanskravsresultat

Årets resultat efter balanskravsutredning

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

När man bedömer om kommunen har uppfyllt det lagstadgade balanskravet måste hänsyn tas till de poster som inte får räknas in vid bedömningen. Dessa poster är exempelvis reavinster eller reaförluster vid försäljning av fastigheter. En avstämning har gjorts för helår.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 42,3 mnkr, vilket därmed lever upp till lagens krav.

Balanskravsutredning

	2021	2020	2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	43 806	18 615	-11 524
reducering av samtliga realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	-1 479	-464	-346
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	42 327	18 151	-11 870
Årets balanskravsresultat	42 327	18 151	-11 870

Sammanfattning av ackumulerade negativa resultat och återställande

Torsby kommun redovisade för 2019 ett minusresultat på 11,5 mnkr och ett balanskravsresultat på -11,9 mnkr. När en kommun redovisar ett negativt resultat så måste det återställas inom en tre-årsperiod. Med ett resultat på 18,6 mnkr och ett balanskravsresultat på 18,2 mnkr för år 2020 har underskottet från 2019 återställts fullt ut. För år 2021 återstår inte något negativt resultat att återställa.

Sammanfattning återställning av negativt resultat

	2021	2020	2019
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	-11 870	0
- varav från 2019		-11 870	
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	42 327	18 151	-11 870
Återställning av negativt resultat från år 2019		11 870	
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	0	0	-11 870

3.8 Väsentliga personalförhållanden

3.8.1 Kommunens personal

Antal medarbetare och åldersstruktur

Kommunen har 1 081 personer som innehar tillsvidareanställningar 2021.

Antalet årsarbetare uppgår till 1 134,34 st.

Antal årsarbetare*

Förvaltning	Antal						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kommunstyrelsen	270,9	271,41	305,6	284,02	296,09	284,11	277,10
Barn- och utbildningsnämnden	366,6	405,66	395,7	375,58	380,12	364,88	359,73
Socialnämnden	530,4	570,94	543,5	500,68	492,12	469,67	461,63
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	15,8	15,24	11,8	11,01	10,06	11,05	10,96
Överförmyndarnämnden	1,4	2,05	2,1	1,74	2,12	2,39	2,60
Extra tjänster				55,66	21,83	10,54	22,32
Summa	1 185,1	1 265,3	1 258,7	1 228,69	1 202,34	1 142,65	1 134,34

**Årsarbetare anger hur många anställda kommunen skulle haft om den faktiska sysselsättningen för månadsavlönade och antalet timmar för timavlönade summerats till heltidsanställningar*

Antal tillsvidareanställda per förvaltning och ålder

Förvaltning	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	Summa
Kommunstyrelsen	11	37	63	74	59	241
Barn- och utbildningsnämnden	12	48	78	123	59	320
Socialnämnden	64	87	105	161	85	502
Miljö/bygg och räddningsnämnden	0	1	3	5	3	12
Överförmyndarnämnden	0	0	2	1	0	3
Summa	87	173	251	364	206	1 081

Medelåldern bland Torsby kommuns tillsvidareanställda är 49 år. Den "äldsta" personalgruppen finns inom Kommunstyrelsen förvaltningen, med en medelålder motsvarande 50 år och Miljö Bygg och Räddningsnämnden, där medelåldern är 52 år.

Prognos pensionsavgångar (65 år) per förvaltning

Förvaltning	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kommunstyrelsen	5	17	6	9	9	6
Barn- och utbildningsnämnden	2	8	9	9	11	14
Socialnämnden	7	9	15	19	9	13
Miljö/bygg och räddningsnämnden	0	1	0	0	1	1
Totalt	14	35	30	37	30	34

Könsfördelning och sysselsättningsgrad

Av de tillsvidareanställda är ca 81 % kvinnor och 19% män. Allra mest kvinnodominerad är omsorgsförvaltningen där 90,2 % av de tillsvidareanställda är kvinnor.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i kommunen är 96,6 %. Lägst sysselsättningsgrad har kvinnor inom Miljö-/Bygg- och Räddningsförvaltningen med ca 75 %. Högst är den bland män i Miljö-/Bygg- och Räddningsförvaltningen och Barn- och utbildningsförvaltningen med 100 %, tätt följt av män i Socialförvaltningen med 99 %. När det gäller den förvaltning där de mest kvinnodominerande yrkena återfinns, Socialförvaltningen, är medelsysselsättnings-graden för kvinnor 98,7 % för kvinnor.

Av kommunens totalt 1 081 tillsvidareanställda arbetar 114 personer deltid, vilket motsvarar ca 10 %. Det är stor kvinnodominans inom deltid, 88,6 % av deltidsanställningarna utgörs av kvinnor.

3.8.2 Sjukfrånvaro

Under året 2021 sjönk den totala sjukfrånvaron något bland anställda (alla anställningsformer) i Torsby kommun, i jämförelse med 2020. Sjukfrånvaron för 2021 redovisas till 5,31%. (2020: 5,61 %), dock en relativt liten minskning.

Sedan början av året 2020, då Sverige drabbades av en pandemi (Covid-19) har detta faktum fortsatt under 2021 påverkat Torsby kommun som arbetsgivare. Samtliga förvaltningar har känt av följderna av pandemin på olika vis och det har medfört nya utmaningar för verksamheterna och ansvariga chefer. Pandemins konsekvenser återspeglas naturligtvis i statistik över sjukfrånvaron. Pandemin var inte över när verksamhetsåret 2021 skulle sammanfattas.

Sjukfrånvaron är fortsatt högre bland kvinnor än bland män. Kvinnors totala sjukfrånvaro 2021 har dock minskat något sedan föregående år och den ligger nu på 5,97 %. Under 2021 har sjukfrånvaron även för män sjunkit med ungefär samma procentenheter som för kvinnor, ca 0,3 %. Totala sjukfrånvaron för män året 2021 är 3,20 %. Restriktioner och regler kring hantering av Covid -19, har bland annat inneburit att personal med förkylningssymptom har uppmanats stanna hemma och sjukskriva sig. Rutinerna har upprättats utifrån nationella direktiv.

Sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller längre har minskat något sedan fjolåret. Det

är ungefär en tredjedel (30,35 %) av den totala sjukfrånvaron som har pågått minst 60 dagar.

Jämför man olika åldersgrupper så är sjukfrånvarotiden även i år högst bland anställda i åldersgruppen 50 år eller äldre (6,30 %). Vi ser glädjande nog, en minskad sjukfrånvaro i alla åldersgrupper året 2021 och den största procentuella minskningen finner vi i åldersgruppen 29 år eller yngre (ca 1 %). För anställda mellan 30–49 år har sjukfrånvaron minskat med 0,25 % och för anställda i åldersgruppen 50 år och äldre är det en minskning med 0,16 %.

Torsby kommun har som OSA-mål (OSA; organisatorisk och social arbetsmiljö) att sjukfrånvaron ej ska överstiga 5 %. Det målet nådde vi inte riktigt under 2021 och det är fortfarande så att med all säkerhet är vår statistik för sjukfrånvaro fortsatt påverkad av en pågående pandemi.

Total sjukfrånvarotid av tillgänglig arbetstid, samtliga anställningsformer

Sjukfrånvarotid - samtliga anställda	Totalt i % 2021	Totalt i % 2020
Total sjukfrånvaro	5,31	5,61
Summa tid med långtidssjukfrånvaro (60dgr el mer)	30,35	27,66
Sjukfrånvarotid för kvinnor	5,97	6,25
Sjukfrånvarotid för män	3,20	3,50
Sjukfrånvarotid 29 år eller yngre	3,72	4,73
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år	4,50	4,75
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år och äldre	6,30	6,46

Sedan i början av året 2020 och hela 2021 så har hela organisationen och ner på verksamhetsnivå, fått förhålla sig till och agera utifrån Covid-19. En stor utmaning har varit att just kunna rekrytera personal för de som varit frånvarande på grund av egen sjukdom eller för att vårda sina sjuka barn. I den statistik som presenteras här ingår dock inte frånvaro för vård av barn (tillfällig föräldrapenning) här handlar det endast om personal med sjukdom.

HR-avdelningen har som alltid en uppgift att agera som stöd till verksamheterna, utifrån de olika behov som finns kring personalfrågor.

HR-avdelningen erbjuder vanligen återkommande utbildningsinsatser till chefer och ledare. Precis som under året 2020 har innevarande år, 2021, flera planerade utbildningar fått ställas in, då man inte har kunnat genomföra dessa. Vissa utbildningar är inte lämpliga att genomföra digitalt, man behöver kunna interagera i samma lokal för att utbildningen ska bli optimal och ge det vi vill förmedla.

I slutet av året, då smittspridningen var lägre, kunde vi ändå bjuda in till "Frukostmöte" för chefer. Vi bjöd in till två morgonmöten på Sahlströmsgården, där cheferna fick med sig information, reflektion och en möjlighet att skapa nätverk över de olika förvaltningarna. Värdefulla tillfällen som vi hoppas kunna återuppta fullt ut under 2022.

Under 2022 står vi inför en upphandling av företagshälsovård. Redan under andra halvåret 2021 påbörjades förberedelsen för det. Vi ser vikten av ett nära, prestigelöst och systematiskt samarbete med företagshälsan, för att tillsammans utveckla arbetsgivarens arbete kring arbetsmiljö och rehabilitering. Inte minst lägger vi tonvikt på ett gott förebyggande arbete.

Vår nuvarande företagshälsa, Hälsolänken, har vi avtal med fram till 22-06-30.

Under 2022 har vi stora förhoppningar om att vi ska kunna genomföra utbildningsinsatser för såväl chefer som medarbetare.

Samverkan och god kommunikation mellan arbetsgivare och arbetstagare är grunden för att kunna kvalitetssäkra och driva arbetsmiljöarbetet framåt i Torsby kommun.

För året 2021 redovisar miljö-, bygg- och räddningsnämnden den lägsta sjukfrånvaron, den stannar på 1,17 %. Kommunstyrelsen står för den procentuellt största ökningen jämfört med föregående år. Högst sjukfrånvaro bland medarbetarna har socialnämnden (6,21 %) den har dock minskat sedan fjolåret. Även i barn- och utbildningsnämnden har sjukfrånvaron minskat och hamnar på 4,35 %.

Vad gäller sjukfrånvaro som pågått 60 dagar eller mer så är den mest förekommande bland sjukskrivna som är anställda i kommunstyrelsen, där långtidssjukfrånvaron ligger på 36,56 %. Såväl inom barn- och utbildningsnämnden som socialnämnden har sjukskrivningar som pågått 60 dagar eller mer minskat procentuellt. Miljö- bygg- och räddningsnämnden har ingen registrerad långtidssjukfrånvaro under 2021.

Total sjukfrånvarotid i procent per förvaltning samt hur stor del av sjukfrånvaron som pågick 60 dagar eller mer

Förvaltning	Total sjukfrånvarotid	60 dagar eller mer
Kommunstyrelsen inkl fritid och kultur	5,00	36,56
Barn- och utbildningsnämnden	4,35	21,27
Socialnämnden	6,21	32,75
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	1,17	0,00

3.9 Förväntad utveckling

Fortfarande arbetar Torsby kommun med en tre-års-budget. I samband med att kommunens nya mål och vision kommer att tas fram kommer Torsby dock börja planera ekonomin för en längre period. Stora investeringsbehov både i bostäder och i infrastruktur bidrar till en spännande utveckling för Torsby kommun. En paradox är att behov av investeringar ökar trots att befolkningen minskar. Det är främst omflyttningar inom kommunen som gör att behov av bostäder och service ökar i tätorten. När det gäller infrastruktur är den inte beroende av antalet invånare utan samma insatser behöver göras i hela kommunen. Det betyder att

färre är med att finansiera de planerade åtgärder. Dessutom kommer kommunen även att få ökande driftkostnader inte minst genom många nya satsningar. Det kommer att behövas stora nya lån som kan påverka resultaten när räntorna börjar stiga igen. Höga lån påverkar också kommunens finansiella stabilitet som behöver säkras genom att stärka det egna kapitalet.

Kommunens intäkter påverkas av befolkningsminskning. Det som dock är extra anmärkningsvärd är dock att barn och unga samt äldre ökar medan gruppen 24-64 minskar. Håller trenden i sig kommer skatteintäkter minska medan kostnader för den kommunala servicen kommer att öka.

4 Drift- och investeringsredovisning

4.1 Driftredovisning kommunen

Tkr	Nettobudget 2021	Nettoutfall 2021	Avvikelse netto 2021	Nettoutfall 2020
Kommunfullmäktige	-1 800	-1 899	-99	-2 210
Kommunstyrelsen	-137 483	-135 728	1 755	-131 873
Barn- och utbildningsnämnden	-274 808	-276 146	-1 338	-272 614
Socialnämnden	-331 730	-333 554	-1 824	-337 704
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-21 120	-21 057	64	-21 097
Valnämnden	-100	-39	61	-11
Överförmyndare	-2 300	-2 224	76	-2 057
Summa styrelser och nämnder	-769 341	-770 647	-1 306	-767 567
Avgår kapitalkostnader	56 504	53 168	-3 336	52 178
Avskrivningar	-45 241	-42 738	2 503	-42 201
Nedskrivningar	0	-5 719	-5 719	-11 846
Pensionsutbetalningar	-25 000	-11 013	13 987	-15 474
Verksamhetens nettokostnader	-783 078	-776 949	6 129	-784 909
Skatteintäkter	505 115	524 793	19 678	502 415
Generella statsbidrag	247 498	248 772	1 274	228 345
Extra tillskott	0	0	0	21 836
Tillf statsbidrag flyktingmottagande	0	0	0	3 303
Kommunal fastighetsavgift	32 630	32 221	-409	28 027
LSS-utjämningsavgift	15 740	16 338	598	20 189
Finansiella intäkter	1 000	1 076	76	2 055
Finansiella kostnader	-3 000	-2 445	555	-2 645
Skatter och bidrag inkl finansnetto	798 983	820 755	21 772	803 524
Förändring eget kapital	15 905	43 806	27 901	18 615
<i>Nettokostnadsandel</i>	<i>98,0%</i>	<i>94,7%</i>		<i>97,7%</i>

Kommentar till kommunens driftredovisning

Budgetjusteringar som har gjorts under året

- I kommunfullmäktige 2021-04-26 §50 beslutades att Torsby kommuns andel av den så kallade "skolmiljarden" på 1,1 mnkr ska tillfalla barn- och utbildningsnämnden som ett tilläggsanslag.
- I kommunfullmäktige 2021-06-07 §70 beviljas barn- och utbildningsnämnden den i november 2020 äskade ramförstärkning på 4 mnkr. Finansiering sker med i delårsuppföljning per sista april aviserade

intäktsökningar.

- I kommunfullmäktige 2021-09-27 §110 beslutades att fastighetsavdelningen under tekniska avdelningen förstärks med 3 mnkr, vilket är en kompensation för tidigare internräntesänkning.

4.2 Investeringsredovisning kommunen

Nämnd (tkr)	Nettobudget 2021	Nettoutfall 2021	Avvikelse	(%)	Nettoutfall 2020
Kommunstyrelsen	-300 403	-171 236	129 168	57,0%	-100 853
Barn- och utbildningsnämnden	-1 310	-1 017	293	77,7%	-2 043
Socialnämnden	-948	-198	750	20,9%	-38
Miljö-, bygg- och räddningsnämnden	-7 650	0	7 650	0,0%	0
Summa investeringar totalt	-310 311	-172 451	137 861	55,6%	-102 934

Årets investeringar uppgår per 31 december 2021 till 172,5 mnkr.

Investeringsbudgeten för 2021 uppgår totalt till cirka 310,3 mnkr. Det största enskilda projektet i redovisningen är byggnationen av Branäs reningsverk, Branäs vattenverk samt förbättring och utbyggnad av därtill hörande ledningsnät. Detta projekt fortlöper över flera år och omfattar totalt ca 300 mnkr. För 2021 ingår det med ca 160 mnkr i budgeten och vid året slut hade ca 88 mnkr använts. Eftersom projektet har ett partnering-upplägg har budgeten upprättats enligt de föreliggande betalningsplaner vilket kan leda till avvikelser i prognosen men påverkar inte projektet totalt.

Ett LSS boende, Björklundavägen, har under 2020 och 2021 byggts ut och renoverats för totalt 6,7 mnkr varav 5,7 mnkr under 2021, budget för investeringen var 7,6 mnkr.

Nybyggnation av ett LSS boende, Enen, som påbörjades 2020 har slutförts under året och var färdigt för inflyttning under sommaren. Budget för investeringen är 31 mnkr. Projektet kostade 26,4 mnkr.

En utbyggnad till Note som påbörjades under 2020 har slutförts under året till en kostnad på 27,8 mnkr, budget för investeringen var 32 mnkr.

För övriga enheter främst inom tekniska avdelningen gäller det att hinna med planerade investeringar utöver ovan nämnda. Det finns en del som fick skjutas upp eftersom pandemin gjorde insatser inom våra skol- och äldreomsorgsfastigheter svåra att genomföra.

Beslutade investeringar på totalt 7 mnkr inom räddningstjänsten avseende två fordon har lång leveranstid på grund av den pågående coronapandemin.

I årsbokslutet redovisas pågående arbeten till 188 mnkr varav 101 mnkr avser årets. Att pågående arbete är så pass stort beror på att det pågår flera stora projekt som löper över flera år, bland annat i Branäs.

4.3 Nettoinvestering per huvudområde, kommunen

(tkr)	2021
Infrastruktur, skydd	-89 825
Fritid och kultur	-2 976
Pedagogisk verksamhet	-11 136
Vård och omsorg	-5 427
Affärsverksamhet	-11 612
Övrig verksamhet	-24 366
Inventarier	-27 109
Summa investeringar totalt	-172 451

4.4 Investeringsredovisning per verksamhetsområden och projekt

Till nedanstående tabeller ska till årets budget läggas till del för reinvesteringsutrymme där projekt ej påbörjats på -18 033,8 tkr, de är fördelade enligt följande:

- Fastighet – ej påbörjade projekt -8 803,9 tkr
- Gata – ej påbörjade projekt -3 850 tkr
- VA – ej påbörjade projekt -5 379,9 tkr

4.4.1 Färdigställda projekt

Investeringsredovisning för de projekt som har avslutas år 2021.

- I de tre första kolumnerna kan man utläsa total budget för de olika projekten och totalt utfall.
- I de tre kolumnerna till höger kan man utläsa årets budget för de olika projekten och årets utfall.

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Infrastruktur, skydd	Asfalt Östmarksvägen	-624	-512	113	-624	-512	113
	Asfaltarbeten, delvis underhåll	-1 322	-1 117	205	-1 322	-1 117	205
	Brandstationen i Stöllet	-200	-162	38	-200	-162	38
	Dagvatten översv åtg	-900	-518	382	-380	0	380
	GC tunnel vid Lokstallet	-1 879	-338	1 540	-1 853	-41	1 812
	GC-väg Läröverksgatan/Vitsands vägen/Bangårdsgatan	-1 771	-1 854	-82	-500	-582	-82
	Hjullastare L60	-500	-494	6	-500	-494	6
	Ombyggnad Torsby centrum	-4 007	-3 761	246	-246	0	246

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
	Reservekraft kommunhuset - Blå Bandet 5	-900	-885	16	0	-33	-33
	Traktorkärror	-200	-200	0	-200	-200	0
	Utveckling av Fridhemsområdet	-366	-212	155	-166	-178	-12
	Åtg plattb ytor Tby centr	-485	-276	209	-208	0	208
	Östmarksvägen/Lasarettsvägen/E45	-5 700	-5 848	-148	-5 199	-5 347	-148
Fritid och kultur	Asfalteringsarbete Rullskidbanan	-300	-138	162	-300	-138	162
	Blyuppsamling skjutbanan Valberget	-250	-202	48	-250	-202	48
	Läktare Björnevi	-250	-352	-102	-250	-353	-103
	Sysslebäcksbad renovering	-1 000	-648	352	-706	-354	352
	Takbyte Stjärnan	-385	-377	8	-66	-58	8
	Vattenledning till snösys	-4 306	-4 886	-580	-377	-57	321
Pedagogisk verksamhet	Forsbacken - utemiljö	-250	-477	-227	-250	-477	-227
	Frykenskolan	-46 000	-39 439	6 561	-500	-473	27
	Frykenskolan - aula och kök	-700	-437	263	-700	-437	263
	Frykenskolan - bild	-700	-551	149	-700	-551	149
	Holmesskolan - inne och utemiljö	-500	-492	8	-500	-492	8
	Kvistbergsskola tak - Hole 1:76	-1 950	-1 627	323	-450	-127	323
	Kvistbergsskolan takbyte etapp 3	-2 500	-2 693	-193	-1 082	-1 276	-193
	Orren 4 Mountainbike	-750	-824	-74	-750	-824	-74
	Renovering kulturskolan	-510	-350	160	-510	-350	160
	Skogsbacken - utemiljö	-250	-534	-284	-250	-534	-284
	Stjernehallen ventilation	-150	-150	0	0	-19	-19
	Stjerneskolans - kök	-700	-328	372	-700	-328	372
	Stjerneskolans - Parkering	-4 000	-3 122	878	-4 000	-3 122	878
	Stjerneskolans - Tak	-200	0	200	-200	0	200
	Stöllet skola ventilation	-100	-18	82	-82	0	82
	Ventilation - Holmeskolans	-300	-183	117	-300	-183	117
	Ventilation - Stjerneskolans	-500	-839	-339	-500	-839	-339
Vård och omsorg	Björklundavägen renovering	-7 600	-6 691	909	-6 629	-5 720	909

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
	Dalbygården kyla	-80	-112	-32	-31	-63	-32
	Gömmanberg kyla & tak	-550	-132	418	-496	-78	418
	Gömmanberg ny ventilation kök	-400	-284	116	-116	0	116
	Herrgården	-300	-173	127	-300	-173	127
	Klarastrand dränering	-163	-133	30	-30	0	30
	Klarastrand vitvaror & belysning	-250	-224	27	-30	-3	27
	Linden renovering avdelningskök	-300	-255	45	-138	-93	45
	LSS Enen	-31 000	-26 372	4 628	-19 445	-14 817	4 628
	Lägenhetsrenovering Klarastrandsvägen	-400	-443	-43	-400	-443	-43
	Lövenstrand avloppsledning	-1 200	-807	394	-394	0	394
	Lövenstrand utemiljö	-900	-269	631	-631	0	631
	Utvändig och invändig renovering vid Dalbygården	-400	-552	-152	-400	-552	-152
Affärs verksamhet	Omläggning / Sanering Östmarksvägen Etapp 1	-1 000	-887	113	-1 000	-887	113
Övrig verksamhet	Blå bandet/kommunhuset - Frykenhallen	-200	-173	27	-200	-173	27
	Folkhögskolan Stöllet	-100	-158	-58	-100	-158	-58
	Gömmanbergsvägen	-200	-65	135	-200	-65	135
	Kommunförrådet personalrum	-2 400	-1 698	702	-400	-368	32
	Kommunförrådet Stöllet	-150	-124	26	-150	-124	26
	Kommunkontoret dränering	-700	-28	672	-672	0	672
	Renovering elevboende Folkhögskolan - Norra Stöllet 1:114	-500	-502	-2	-176	-178	-2
	Rättelse diverse projekt	0	-18	-18	0	-18	-18
	Solceller samverkanskontoret	-100	-96	4	-100	-96	4
	Swedjam hissrenovering	-1 000	-884	116	-645	-529	116
	Tak och utvändig renovering vid Samverkanskontoret i Sysseleback	-1 600	-1 978	-378	-1 600	-1 978	-378
	Tillgänglighetsåtgärder	0	-405	-405	0	-405	-405
	Utbyggnad Note	-32 000	-27 764	4 236	-22 868	-18 632	4 236

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Ack utfall projekt	Avvikelse projekt	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
	Ventilation - Lägenheter Slättne 1:50	-75	-129	-54	-75	-129	-54
Inventarier	Inventarier	-21 576	-4 493	17 084	-21 576	-4 493	17 084
	Skylift Sysseleback	-300	-260	40	-300	-260	40
	Snöslunga lastmaskin Tby	-1 140	-1 051	89	-772	-674	98
Summa färdigställda projekt		-191 989	-152 004	39 991	-104 695	-70 969	33 730

4.4.2 Pågående projekt

Investeringsredovisning för pågående investeringsprojekt

- I de tre första kolumnerna kan man utläsa total budget för de olika projekten och bedömd prognos.
- I de tre kolumnerna till höger kan man utläsa årets budget för de olika projekten och årets utfall.

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Prognos projekt	Avvikelse budget/prognos	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Infrastruktur, skydd	Broarbeten Torsby	-110	-110	0	-63	0	63
	Exploateringskonto	0	-53	-53	0	-53	-53
	Projektering gata	-23	-23	0	-23	-20	3
	Tekn försörjn Kajshedkr	-6 597	-6 597	0	-1 278	0	1 278
	Underhåll gata	-3 984	-3 984	0	-3 984	-2 229	1 754
	Återvinning gammal asfalt	-140	-220	-80	-140	-167	-27
Fritid och kultur	Halvardsstugan Höljes	-600	-550	50	-600	-1 815	-1 215
	Renovering Viadukten Valberget	-250	-250	0	-250	0	250
Pedagogisk verksamhet	Björnevi - Stjernehallen	-1 500	-1 500	0	-1 500	-950	550
	Förskolan Stöllet, snickerboa	-400	-400	0	-400	-334	66
	Lås- och passersystem vid Stjerneskolans huvudbyggnad	-650	-650	0	-650	-296	354
	Oleby skola - förskolan	-300	-300	0	-300	0	300
Vård och omsorg	Björkarna	-250	-250	0	-250	-7	243
	Valbergsgården	-1 800	-3 000	-1 200	-1 800	-2 416	-616

Huvud område	Projekt	Budget projekt	Prognos projekt	Avvikelse budget/prognos	Årets budget	Årets utfall	Årets avvikelse
Affärs verksamhet	Branäs VV	-113 000	-113 000	0	-60 000	-36 882	23 118
	Expansion ledningsnät Branäs	-50 000	-50 000	0	-16 500	-633	15 868
	Förstärkningsarbeten Branäs VA	-2 659	-2 659	0	-1 055	-710	345
	Långberget åtgärder mot inläckage spillvatten	-100	-100	0	-100	0	100
	Ny råvattenbrunn Lekvattn	-400	-400	0	-344	0	344
	Ombyggnad kalksilo Stöllet ARV	-500	-500	0	-500	-194	306
	Ransby ARV	-137 000	-137 000	0	-82 700	-50 286	32 414
	Underhåll VA	-4 631	-4 631	0	-4 631	0	4 631
	Vinkelvägen	-1 561	-1 561	0	-1 500	-81	1 420
	Övervakning Bjurberget VV	-200	-200	0	-200	-153	47
Övrig verksamhet	Div projektering	-253	0	253	-253	-8	245
	Golvet polisgarage - Vasserud 3:8	-500	-500	0	-500	0	500
	Gunneby vägstation	-2 100	-2 100	0	-1 767	-277	1 491
	Parkering vid Valbergsgården	-500	-500	0	-500	-244	256
	Renovering lägenhet vid gamla järnvägsstationen	-150	-150	0	-150	0	150
	Riskhantering	-111	-111	0	-111	0	111
	Sophanteringsåtgärder	-400	-400	0	-400	-34	366
	Underhåll fastigheter	-2 385	-3 651	-1 266	-2 385	-3 651	-1 266
	Ute- och inomhusmiljö vid Alstigens industrihotell	-1 500	-1 500	0	-1 450	-37	1 413
	Värmepump vid Hantverkshuset i Ambjörby	-600	-600	0	-230	-4	226
Inventarier	Maskinpark i Sysseleback	-1 200	-1 200	0	-1 068	0	1 068
Summa pågående projekt		-336 354	-338 650	-2 296	-187 582	-101 481	86 103

5 Räkenskaper

5.1 Redovisning för kommunen och koncernen

5.1.1 Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter		275 546	270 596	345 360	341 292
Verksamhetens kostnader	XIII	-1 003 942	-1 001 290	-1 054 366	-1 048 845
Avskrivningar enligt plan	I	-42 738	-42 201	-55 604	-54 236
Nedskrivningar	I	-5 719	-11 846	-8 698	-14 853
Verksamhetens nettokostnader		-776 853	-784 741	-773 308	-776 642
Skatteintäkter	II	524 793	502 415	524 793	502 415
Generella statsbidrag och utjämning		297 331	301 699	297 331	301 699
Finansiella intäkter		1 227	2 148	1 229	1 345
Finansiella kostnader		-2 692	-2 906	-6 262	-6 431
Minoritetens andel av resultatet		0	0	0	0
Årets skatt		0	0	-38	-976
Resultat före extraordinära poster		43 806	18 615	43 745	21 411
Årets resultat	III	43 806	18 615	43 745	21 411

5.1.2 Balansräkning

tkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2021	2020	2021	2020
Tillgångar					
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	IV	848 586	731 796	1 221 833	1 056 390
Maskiner och inventarier	V	32 507	33 233	33 699	35 084
		881 093	765 029	1 255 532	1 091 474
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Värdepapper och andelar		10 748	10 748	8 694	8 694
Långfristiga fordringar		344	516	260	347
Bidrag till statlig infrastruktur	X	30 008	12 590	30 008	12 590
		41 100	23 854	38 962	21 631
Summa anläggningstillgångar		922 193	788 883	1 294 494	1 113 104
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd		671	767	791	884
Fordringar	VI	72 705	56 447	85 296	58 338
Kassa och bank	VII	117 376	96 480	133 925	131 249
Summa omsättningstillgångar		190 751	153 694	220 011	190 471
Summa tillgångar		1 112 944	942 577	1 514 505	1 303 575
Eget kapital, avsättningar och skulder					
<i>Eget kapital</i>					
Anläggningskapital	VIII	389 632	383 536	484 258	464 890
Rörelsekapital		-4 114	-41 824	-4 176	-28 529
Summa eget kapital		385 518	341 712	480 082	436 361
Minoritetens andel		0	0	0	0
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner med mera	IX	16 708	13 947	20 864	18 075
Andra avsättningar	X	4 453	0	4 453	0
Summa avsättningar		21 161	13 947	25 317	18 075
<i>Långfristiga skulder</i>					
Anläggningslån	XI	511 400	391 400	784 919	630 140
Summa långfristiga skulder		511 400	391 400	784 919	630 140

tkr	Not	Kommunen	Koncernen		
<i>Kortfristiga skulder</i>					
Leverantörsskulder		40 342	43 602	53 703	51 770
Checkräkningskredit		0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder		154 524	151 916	170 484	167 229
Summa kortfristiga skulder		194 865	195 518	224 187	219 000
Summa eget kapital och skulder		1 112 944	942 577	1 514 505	1 303 575

5.1.3 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

Tusentals kronor	Not	kommunen 2021-12-31	kommunen 2020-12-31	koncernen 2021-12-31	koncernen 2020-12-31
Borgensåtaganden		278 055	242 654	34	63
Garanterade lånelöften					
Pensionsförpliktelser	XII	280 931	289 569	280 931	289 569
Investeringsbidrag med villk återbet skyldighet				0	0
Garantiåtaganden Fastigo				194	163
Företagsinteckningar				245	245
Fastighetsinteckningar				0	0
Summa		558 986	532 223	281 404	290 040

Torsby kommun har i april 1997 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och landsting/regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Torsby kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Torsby kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 855 781 177 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 869 612 335 kronor.

5.1.4 Fem år i sammandrag, kommunen

(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Resultaträkning					
Verksamhetens nettokostnader	-777	-785	-783	-759	-761
Skatter och bidrag	822	804	773	775	782
Finansnetto	-2	-1	-1	-2	-4
Årets resultat	44	19	-11	14	17
(mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Balansräkning					
Mark och byggnader	849	732	682	659	659
Maskiner och inventarier	33	33	34	30	19
Värdepapper, aktier och andelar	11	11	9	15	15
Långfristiga fordringar	0	1	10	11	9
Bidrag till statlig infrastruktur	30	13	11	12	12
Pågående arbeten	0	0	0	0	0
Summa anläggningstillgångar	922	789	746	727	714
Övriga fordringar	73	57	63	38	45
Kassa och bank	117	96	61	105	87
Summa omsättningstillgångar	191	153	124	143	132
Summa tillgångar	1 113	942	870	870	846
Anläggningskapital	390	384	375	353	342
Rörelsekapital	-4	-42	-52	-11	-15
Summa eget kapital	386	342	323	342	327
Avsättningar pensioner	17	14	10	6	4
Andra avsättningar	4	0	0	7	7
Anläggningslån	511	391	361	361	361
Kortfristiga skulder	195	195	176	154	147
Summa eget kapital och skulder	1 113	942	870	870	846
Folkmängd 31/12	11 472	11 549	11 616	11 719	11 890

5.1.5 Kassaflödesanalys

(tkr)	Kommunen Bokslut 2021	Kommunen Bokslut 2020	Koncernen Bokslut 2021	Koncernen Bokslut 2020
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	43 806	18 615	43 745	21 411
<i>Justeringar:</i>				
Avskrivningar	42 738	42 201	55 604	54 236
Nedskrivningar	5 719	11 846	8 698	14 853
Övriga justeringar				
Avsättningar/minoritetsintressen	7 214	3 908	7 242	4 591
Realisationsresultat	-1 479	-464	-1 850	-583
Överföring till eget kapital	0	0	0	0
Förändring förråd	96	169	93	163
Förändring kortfristiga fordringar	-16 258	5 821	-26 958	9 779
Förändring leverantörsskulder	-3 260	13 986	1 933	13 252
Förändring övriga kortfristiga skulder	2 608	6 155	3 217	7 705
Kassaflöde från den löpande verksamheten	81 184	102 237	91 723	125 407
Investeringsverksamheten				
Inköp av inventarier	-6 501	-7 780	-6 441	-8 336
Försäljning av inventarier	0	0	0	0
Inköp av anläggningstillgångar	-64 469	-41 409	-96 445	-56 228
Försäljning av anläggningstillgångar	9 409	466	9 814	635
Pågående arbeten	-101 481	-53 745	-133 424	-76 596
Aktier och andelar	0	-2 000	0	5
Ökning/minskning av finansiella fordringar	172	9 073	87	88
Ökning/minskning statlig infrastruktur	-17 418	-1 030	-17 418	-1 030
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-180 288	-96 426	-243 827	-141 463
Finansieringsverksamheten				
Nya lån	120 000	30 000	159 712	70 000
Minskning långfristiga fordringar	0	0	0	0
Förändring övriga långfristiga skulder	0	0	0	0
Checkräkningskredit	0	0	0	0
Amorteringar	0	0	-4 248	-3 851
Justering kortfristig del av långfristig skuld	0	0	-685	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	120 000	30 000	154 779	66 149
Årets kassaflöde	20 896	35 811	2 676	50 093
IB Likvida medel	96 480	60 669	131 249	81 156
UB Likvida medel	117 376	96 480	133 925	131 249

5.1.6 Redovisning VA-verksamhet

Från 2007 gäller en ny vattenlag. I lagen föreskrivs att kostnader och intäkter för vatten- och avloppshantering ska särredovisas i kommunernas årsredovisning.

Viktiga händelser under året

- Arbetena pågår med nytt reningsverk i Ransby.
- Arbetena pågår med nytt vattenverk i Branäs.
- Reservkraftverk till vattenverket i Torsby monterat och testkört.
- Projektering membranfilter till Bograngen och Östmark vattenverk.
- Renovering av personalbyggnaden vid Torsby reningsverk inkl. ett nytt ventilationsaggregat.
- Kalksilon vid Stöllet reningsverk har byggts om till ett kemikalierum. Projektering för ett nytt ventilationsaggregat som betjänar reningsverket och personaldelen.
- Renovering av vattenverket i Bjurberget.

VA-nät

- Arbetena påbörjade med nya ledningar mellan Branäs och Ransby.
- Etapp 1 av utbyte av ledningar i samband med gatuprojekt Östmarksvägen utfört.
- Etapp 2 av utbyte av ledningar i samband med gatuprojekt Östmarksvägen påbörjat.
- Nya ledningar och uppdimensionering av befintliga har utförts för att ansluta nytt bostadsområde i kvarteret Enen.
- Relining har utförts på problemsträckor av spillvattennätet i Torsby, Oleby och Östmark.
- Ledningsnätet va i Branäs utbyggt för att ansluta nya vattenverket till bef. nät.
- Sanering samt kapacitetshöjande åtgärder på ledningsnätet vid Swed-jam.
- Utöver ovanstående har saneringsarbeten utförts på VA-ledningar såsom ventilbyten, brunnsjusteringar samt utbyte av gamla ledningar m.m.
- Ett antal nya abonnenter och anslutningar.

Övergripande

- Vattendom för samtliga råvattenbrunnar i Branäs beviljat.
- Reviderade egenkontrollprogram till 11st avloppsreningsverk.
- Nya faroanalytdokument för samtliga vattenverk lämnat till tillsynsmyndighet (M&B)
- Krisberedskapsplaner för dricksvatten fastställdes.
- Tidplan framtagen med Länsstyrelsen för alla vattenuttag som saknar tillstånd. Vattendomsansökan för Bjurberget, Fastnäs och Likenäsvattenuttag har börjat.
- Arbetet har börjat att ta fram följande handlingar som krävs av tillsynsmyndigheter m.m.

- Ett nytt egenkontrollprogram för dricksvatten
- Ett nytt provtagningsprogram och provtagningschema för samtliga vattenverk
- Underlag för att uppfylla villkor i mellan tillståndet för Ransby reningsverk
- Tillståndsansökan för Ransby reningsverks total kapacitet
- Miljörapportering för Torsby och Ransby reningsverk
- Ombyggnation av flera pumpstationer för att förbättra arbetsmiljö och säkerhet.

Framtid

- Ökande myndighetskrav för att minska miljöpåverkan.
- Ökade investeringsbehov p.g.a. positiv utveckling av besöksnäringen.
- Ökade problem med ojämn belastning av ledningsnät och VA-verk beroende av minskat permanentboende och ökad säsongboende.
- VA-verksamhetens utveckling kommer att beskrivas i kommunens VA-plan, som är under framtagande.

Resultaträkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2021	Budget 2021	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter			
Brukningavgifter	33 028	33 492	29 650
Interna intäkter	2 825	2 743	3 521
	35 853	36 235	33 171
Verksamhetens kostnader			
Externa kostnader	-26 826	-26 384	-24 764
Interna kostnader	-3 258	-3 860	-2 798
Avskrivningar	-4 509	-4 658	-4 364
	-34 593	-34 902	-31 926
Verksamhetens nettokostnader	1 260	1 333	1 245
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 260	-1 333	-1 245
Periodens driftresultat	0	0	0
Skattebidrag	0	0	0
Årets resultat	0	0	0

Balansräkning, vatten och avlopp

(tkr)	Bokslut 2021-12-31	Bokslut 2020-12-31
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	194 897	109 631
Summa anläggningstillgångar	194 897	109 631
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	2 274	2 269
Övriga fordringar	0	0
Summa omsättningstillgångar	2 274	2 269
Summa tillgångar	197 171	111 900
Eget kapital	43 082	43 082
Balanserat resultat	-9 425	-9 425
Årets resultat	0	0
Summa eget kapital	33 657	33 657
Långfristiga skulder		
Lån från kommunen	142 337	64 201
Summa långfristiga skulder	142 337	64 201
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	3 924	2 485
Övriga skulder	17 253	11 557
Summa kortfristiga skulder	21 177	14 042
Summa skulder och eget kapital	197 171	111 900

5.1.7 Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed. Årsredovisningen har upprättats enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

- Från RKR (Rådet för kommunal redovisning) har en ny rekommendation kommit som tillämpas från och med 2019; RKR R4 materiella anläggningstillgångar. Från och med 2017 tillämpar Torsby kommun komponentavskrivning fullt ut på nya investeringar. Komponentavskrivning har också tillämpats från och med 2017 på äldre investeringar som har ett restvärde på 5 mnkr och högre. Torsby bostäder redovisar från och med 2016 enligt det nya regelverket, K3.
- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt god redovisningssed.
- Upplupna kostnads- och intäktsräntor per den 31 december 2021 har bokförts om de varit av väsentlig storlek.
- Fakturor utställda efter den 31 december 2021 är periodiserade till den period de hör till.
- Statsbidrag och skatteintäkter har beräknats enligt gällande rekommendationer vid bokslutstillfället.
- Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt sociala avgifter på dessa är bokförda som en kortfristig skuld.
- Kommunens pensionsskuld för beräknade pensionsutbetalningar till arbetstagare och pensionärer återfinns i bokslutet som tre olika delar, allt redovisat enligt gällande lagar och rekommendationer. Avsättningar för pensioner omfattar kompletterande ålderspension samt garantipensioner. Den skuld som avsåg intjänade pensioner under åren 1998 och 1999 samt vissa regleringsposter därefter har betalats 2004. Intjänad pension från och med år 2000, det vill säga den individuella pensionen, kostnadsbokförs under intjänandeåret och utbetalas i början av nästkommande år. I bokslutet redovisas denna skuld som en kortfristig skuld. Intjänade pensioner före 1998 återfinns i bokslutet under ansvarsförbindelser och ingår alltså inte i balansräkningen.
- Anläggningstillgångarna har i balansräkningen redovisats till anskaffningsvärdet efter avdrag för investeringsbidrag och planenliga avskrivningar. Avskrivningarna görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod efter viss vägledning av SKR:s förslag till avskrivningar.
- Kapitalkostnader beräknas enligt nominell metod. Avskrivningar beräknas på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde. Internränta beräknas på bokfört värde. År 2021 uppgick internräntan till 1,5 procent.
- Sammanställd redovisning har gjorts enligt lag.
- Externredovisning: I den externa resultaträkningen har alla interna debiteringar som hyror, avgifter och tjänster eliminerats.
- Leasingkostnader (9 234 tkr) har redovisats enligt reglerna för operationell

leasing.

5.1.8 Begreppsförklaringar

- Anläggningstillgångar = Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk.
- Anläggningsskapital = Skillnad mellan anläggningstillgångarna och de långfristiga skulderna.
- Avskrivning = Planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar.
- Balansräkning = Visar den ekonomiska ställningen och hur den förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital respektive hur kapitalet har anskaffats.
- Eget kapital = Den del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. Delas upp i rörelsekapital och anläggningsskapital.
- Kapitalkostnad = Benämning för internränta och avskrivningar.
- Kortfristig skuld = Skulder med löptid kortare än ett år.
- Nettokostnad = Verksamhetens driftkostnad efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar.
- Omsättningstillgångar = Tillgångar ej avsedda för långvarigt bruk (till exempel kundfordringar, förråd, bank, kassa).
- Periodisering = Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder i vilka de verkligen uppstår.
- Resultaträkning = Visar hur det egna kapitalet har förändrats under året.
- Rörelsekapital = Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.
- Soliditet = Visar hur stor del av det totala kapitalet som är eget kapital.
- Finansnetto = Finansiella intäkter (till exempel räntor) minus finansiella kostnader (till exempel räntor på våra lån).

5.1.9 Noter

	Kommunen 2021-12-31	Kommunen 2020-12-31	Koncernen 2021-12-31	Koncernen 2020-12-31
Not I				
Avskrivningar				
Byggnader	-35 511	-35 069	-47 778	-46 489
Nedskrivningar	-5 719	-11 846	-8 719	-14 846
Avskrivningar utöver plan	0	0	21	-7
Inventarier	-7 227	-7 132	-7 826	-7 746
	-48 457	-54 047	-64 301	-69 089
Not II				
Skatte- och bidragsintäkter				
Skatteintäkter	509 677	513 586		
Skatteavräkning	15 115	-11 171		
Kommunalekonomisk utjämning	248 772	253 484		
Kommunal fastighetsavgift	32 221	28 027		
LSS-utjämningsbidrag/avgift	16 338	20 188		
Sysselsättningsstöd				
	822 123	804 114		
Redovisade skatteintäkter				
Preliminär skatteinbetalning under året	509 678	513 586		
Slutavräkning innevarande år	13 196	-2 858		
Slutavräkning föregående år	1 919	-8 313		
	524 793	502 415		
Not III				
Årets resultat				
Torsby kommun			43 806	18 615
Torsby Förvaltnings AB			0	-6
Torsby Flygplats AB			-31	0
Fritid i Nordvärmland AB			0	0
Torsby Bostäder AB			714	4 308
Torsby Utvecklings AB			28	31
Koncernmässiga justeringar			-772	-1 537
			43 745	21 411

	Kommunen 2021-12-31	Kommunen 2020-12-31	Koncernen 2021-12-31	Koncernen 2020-12-31
Not IV				
Byggnader och mark				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	1 346 410	1 251 258	1 815 158	1 682 337
Nyanskaffningar	165 950	95 154	229 869	132 824
varav pågående arbete	188 383	68 241	220 326	88 092
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	-19 106	-2	-19 106	-2
	1 493 254	1 346 410	2 025 921	1 815 158
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-614 614	-569 351	-758 768	-699 085
varav ackumulerade nedskrivningar	-94 495	-84 301	-116 195	-103 001
Avyttringar, utrangeringar och korrigeringar	11 176	0	11 176	0
Årets avskrivning enligt plan	-35 511	-35 069	-47 778	-46 489
Nedskrivning	-5 719	-10 194	-8 719	-13 194
	-644 669	-614 614	-804 089	-758 768
Bokfört värde vid årets slut	848 586	731 796	1 221 833	1 056 390
varav VA-anläggningar	194 897	109 631	194 897	109 631
Genomsnittlig nyttjandeperiod	31,02	31,81		
<i>Bokfört värde per fastighetskategori</i>				
Markreserv	7 314	7 292	7 314	7 292
Verksamhetsfastigheter	378 764	354 221	378 764	354 221
Affärsfastigheter	224 253	147 796	597 500	472 390
Publika fastigheter	79 273	74 148	79 273	74 148
Fastigheter för annan verksamhet	122 396	109 938	122 396	109 938
Övriga fastigheter	24 731	26 062	24 731	26 062
Exploateringsfastigheter	2 885	3 369	2 885	3 369
Skogsfastigheter	8 970	8 970	8 970	8 970
Bokfört värde totalt för samtliga kategorier	848 586	731 796	1 221 833	1 056 390

	Kommunen 2021-12-31	Kommunen 2020-12-31	Koncernen 2021-12-31	Koncernen 2020-12-31
Not V				
Maskiner och inventarier				
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>				
Vid årets början	107 921	100 141	115 568	107 232
Nyanskaffningar	6 501	7 780	6 441	8 336
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
	114 422	107 921	122 009	115 568
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>				
Vid årets början	-74 688	-65 904	-80 484	-71 086
varav ackumulerade nedskrivningar	-1 846	-194	-1 846	-194
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-7 227	-7 132	-7 826	-7 746
Nedskrivning	0	-1 652	0	-1 652
	-81 915	-74 688	-88 310	-80 484
Bokfört värde vid årets slut	32 507	33 233	33 699	35 084
Genomsnittlig nyttjandeperiod	8,21	10,67		
Not VI				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	13 859	11 773	13 145	10 313
Skattefordringar	10 054	10 898	12 532	13 090
Interimsfordringar	48 674	33 666	59 130	34 708
Övriga fordringar	118	110	489	227
Kortfristiga placeringar	0		0	0
Summa kortfristiga fordringar	72 705	56 447	85 296	58 338
Not VII				
Kassa och bank				
Torsby kommun			117 376	96 480
Torsby Flygplats AB			2 584	2 629
Torsby Bostäder AB			13 494	31 488
Torsby Utvecklings AB (49%)			471	651
Summa kassa och bank			133 925	131 249

	Kommunen 2021-12-31	Kommunen 2020-12-31	Koncernen 2021-12-31	Koncernen 2020-12-31
Not VIII				
Eget kapital				
Koncernen				
Ingående eget kapital	341 712	323 097	436 361	414 944
Uppskrivning andelar Kommuninvest	0	0		
Årets resultat	43 806	18 615	43 745	21 411
Minoritetens andel	0	0	0	0
Övriga koncernmässiga justeringar	0	0	-24	6
Utgående eget kapital koncernen	385 518	341 712	480 082	436 361
<i>Kommunen</i>				
<i>Anläggningskapital</i>				
Anläggningstillgångar	922 193	788 883		
Anläggningslån	-511 400	-391 400		
Pensionsskuld	-16 708	-13 947		
Andra avsättningar	-4 453	0		
Summa	389 632	383 536		
<i>Rörelsekapital</i>				
Omsättningstillgångar	190 751	153 694		
Kortfristiga skulder	-194 865	-195 518		
Summa	-4 114	-41 824		
Totalt eget kapital kommunen	385 518	341 712		
Not IX				
Pensionsavsättningar				
Ingående avsättning	13 947	10 039		
Pensionsutbetalningar	-1 824	-1 478		
Nyintjänad pension	3068	4 460		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	237	247		
Förändring av löneskatt	539	763		
Övriga regleringar	741	-84		
	16 708	13 947		

	Kommunen 2021-12-31	Kommunen 2020-12-31	Koncernen 2021-12-31	Koncernen 2020-12-31
Not X				
Bidrag till statlig infrastruktur				
Ingående bidrag till statlig infrastruktur	13 510	12 000	13 510	12 000
Utbetalt bidrag till infrastruktur under året	18 190	1 510	18 190	1 510
Avsättning infrastruktur	0	0	0	0
	31 700	13 510	31 700	13 510
Upplösning statlig infrastruktur				
Ingående upplösning statlig infrastruktur	-920	-440	-920	-440
Årets upplösning	-772	-480	-772	-480
	-1 692	-920	-1 692	-920
Bokfört värde vid årets slut	30 008	12 590	30 008	12 590
Andra avsättningar				
Avsatt för infrastruktur				
Redovisat värde vid årets början	0	0	0	0
Periodens avsättningar	4 453	0	4 453	0
Ianspråktaga avsättningar	0	0	0	0
Utgående avsättningar	4 453	0	4 453	0
Not XI				
Långfristiga skulder				
Ingående skuld	391 400	361 400	630 140	563 500
Nya lån	120 000	30 000	159 712	70 000
Övriga långfristiga skulder	0	0		
Amorteringar	0	0	-4 248	-3 851
Återföring uppbokade amorteringar 2020	0	0	3 851	4 342
Uppbokning beräknade amorteringar 2021	0	0	-4 536	-3 851
Utgående skuld	511 400	391 400	784 919	630 140

	Kommunen 2021-12-31	Kommunen 2020-12-31	Koncernen 2021-12-31	Koncernen 2020-12-31
<i>Fördelning anläggningslån</i>				
Torsby kommun			511 400	391 400
Torsby Bostäder AB			273 519	238 740
Fritid i Nordvärmland AB			0	0
TUAB (49%)			0	0
Övriga långfristiga skulder			0	0
<i>Summa</i>			784 919	630 140
Långfristiga lån				
Förfaller till räntejustering enligt följande				
Inom 1 år	168 762	152 646		
2-5 år	342 638	238 754		
	511 400	391 400		
Not XII				
Pensionsförpliktelser				
Ingående avsättning	289 569	300 067		
Pensionsutbetalningar	-16 280	-17 538		
Ränte- och basbeloppsuppräknings	4 117	7 291		
Förändring av löneskatt	-1 687	-2 050		
Ändring av försäkringstekniska grunder	6 758	0		
Övriga regleringar	-1 546	1 799		
Garanterad pensionsnivå	0	0		
	280 931	289 569		
Not XIII				
Kostnad för räkenskapsrevision				
	100	98		

5.1.10 Revisionsberättelse

KST 2022/276.03 L

TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

Till
Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av kommunfullmäktige utsedda revisorer i Torsby kommun, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Revisorerens analyser av väsentlighet och risk har varit vägledande för valet av granskningsinsatser och har utgjort grunden till revisionsplanen för verksamhetsåret 2021.

Vi har löpande tagit del av styrelsens och nämndernas verksamhet via protokoll och andra beslutsunderlag, samt genom samtal med förtroendevalda och tjänstemän. Vidare har räkenskaperna samt den interna kontrollen granskats. Träffar har genomförts med vår uppdragsgivare, kommunfullmäktiges presidium. KPMG har biträtt oss vid revisionen.

Resultatet och omfattningen av genomförd granskning framgår nedan och i bilaga 1 Revisorerens redogörelse, bilaga 2 Lekmannarevisorerens granskningsrapporter, i bilaga 3 Revisionsberättelser från de kommunala företagen, i bilaga 4 Granskningsrapport för drifts- och servicenämnden samt i bilaga 5 Granskningsrapport för hjälpmedelsnämnden. *Rapport för Fryksdalens samordningsförbund har ej erhållits ännu.*

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Torsby kommun i allt väsentligt bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild och i allt väsentligt upprättats enligt lag och god sed.

JK BN SP
JL 1 fl

**TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA**

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Beträffande verksamhetsmålen är vår sammanfattande bedömning att det likt tidigare år är svårt att avgöra vad som krävs för att ett huvudmål ska anses vara uppfyllt. Vi har av den anledningen avgränsat vår bedömning till att omfatta enbart det finansiella målet för god ekonomisk hushållning.

Vi ser fortsatt en uppenbar risk med fullmäktigemål som inte på ett tydligt sätt ger förutsättningar för styrning och mätbarhet, vilket vi påtalat i samband med de senaste årens granskningar. Vi vill uppmärksamma kommunfullmäktige på detta med anledning av det arbete som nu pågår med framtagande av nya fullmäktigemål.

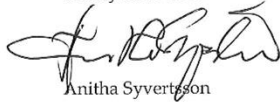
Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning godkänns.

Revisionsberättelsen är upprättad av de, av kommunfullmäktige valda revisorerna i Torsby kommun.

Med hänsyn till kommunallagens regler om jäv och kommunfullmäktiges beslut har nedanstående revisorer inte deltagit i revisionen av följande nämnd; Stig Renhult av barn- och utbildningsnämnden.

Torsby 2022-04-07

Anitha Syvertsson

Anders Nillroth

Inger Larén

Stig Renhult

Ingela Käreskog

- Bilaga 1 Revisorernas redogörelse 2021
- Bilaga 2 Lekmannarevisorernas granskningsrapporter 2021
- Bilaga 3 Revisionsberättelser från de kommunala företagen 2021
- Bilaga 4 Granskningsrapport drifts- och servicenämnden 2021
- Bilaga 5 Granskningsrapport hjälpmedelsnämnden 2021

TORSBY KOMMUN
KOMMUNREVISORERNA

De sakkunnigas rapporter har lämnats till fullmäktige löpande under året.

Handwritten initials and a signature. The initials 'JK' are on the left, 'JL' is in the middle, and a stylized signature 'AN' is on the right. A small number '3' is written below the signature.